

	Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет		
	Акредитација студијског програма		
	ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ	АГРОЕКОНОМИЈА	

Табела 5.2. Спецификација предмета

Редни број	Назив предмета	Семестар
1.	Плодност земљишта, исхрана биљака и ђубрење	I
2.	Земљиште и мелиорације	I
3.	Ратарство и повртарство	I
4.	Микроекономија	I
5.	Пословна математика	I
6.	Макроекономија	II
7.	Статистика	II
8.	Сточарство са исхраном	II
9.	Воћарство и виноградарство	II
10.	Основе заштите биља	II
11.	Социологија	III
12.	Пољопривредне машине	III
13.	Статистички методи	III
14.	Привредни систем и економска политика	III
15.	Привредно право	IV
16.	Информатика	IV
17.	Организација у пољопривреди	IV
18.	Економика пољопривреде	IV
19.	Маркетинг	IV
20.	Калкулације	V
21.	Менаџмент ратарске производње	V
22.	Менаџмент воћарско виноградарске производње	V
23.	Рачуноводство пољопривредних предузећа	VI
24.	Економика пољопривредних газдинстава	VI
25.	Таксација у пољопривреди	VI
26.	Менаџмент сточарске производње	VI
27.	Тржиште агроиндустријских производа	VII
28.	Финансије и финансијско пословање	VII
29.	Агроеколошки менаџмент	VII
30.	Планирање и пројектовање	VIII
31.	Обрачун и анализа резултата у пољопривреди	VIII
32.	Економика водопривреде	VIII

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Плодност земљишта, исхрана биљака и ђубрење - Soil fertility, plant nutrition and fertilization			
Наставник: Доц. др Ранко Р. Чабиловски, проф.др Ивана В. Максимовић			
Сарадник : Клара К. Марјанушић, Доц. др Марина И. Путник-Делић, Милена М. Даничић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ основних знања о плодности земљишта и примени ђубрива. Студенти треба да стекну основна знања о функционисању организма виших биљака, као и о утицају еколошких чинилаца на физиолошке процесе. Посебна пажња се посвећује минералној исхрани биљака, и значају појединих неопходних елемената за метаболизам и принос биљака.			
Исход предмета			
Студенти ће бити оспособљени да примене знања о плодности земљишта, ђубривима и примени ђубрива у непосредној производној пољопривредној пракси. Захваљујући познавању основа физиолошких процеса код виших биљака и утицаја абиотичких и биотичких чинилаца на ове процесе студенти треба да сагледају значај правилне минералне исхране за биљну производњу и да та сазнања примењују у пракси.			
Садржај предмета			
Теоријска настава. Увод. Плодност земљишта и потреба ђубрења. Азот у земљишту. Фосфор у земљишту. Калијум у земљишту. Остали неопходни макроелементи. Корисни елементи. Микроелементи у земљишту. Својства земљишта и процеси у вези исхране биљака и примене ђубрива. Вубрива, потреба, задатак, подела. Азотна ђубрива. Фосфорна ђубрива. Калијумова ђубрива. Сложена ђубрива. Органо-минерална ђубрива. Течна ђубрива. Вубрива са пестицидима и микроелементима. Органска ђубрива. Принципи примене ђубрива. Увод, значај и основе грађе биљака. Састав биљака. Водни режим биљака. Минерална исхрана биљака (садржај елемената у биљкама и њихова подела, усвајање и транспорт елемената, значај појединих елемената у животним процесима биљака, минералне материје и принос). Фотосинтеза. Дисање биљака. Растење и развиће биљака. Отпорност биљака према неповољним факторима спољашње средине.			
Практична настава:Вежбе. Богатство и плодност земљишта. Утврђивање потребе ђубрења. Систем контроле плодности земљишта и упоребе ђубрива. Узимање узорака земљишта. Одређивање укупног и минералног азота у земљишту. N-min метода. Одређивање лакопрístupачног фосфора и калијума у земљишту. Пољски огледи. Особине ђубрива. Одређивање активне материје ђубрива. Регулатива ђубрива и оплемењивача земљишта. Чување, паковање и складиштење ђубрива. Принципи за одређивање доза ђубрива. Одређивање слободне и хигроскопне влаге у биљном материјалу, рефрактометријско одређивање процента суве материје, одређивање густине стома. Минерална исхрана: Одређивање садржаја органске материје и пепела, калијума, калцијума и фосфора у биљном материјалу. Фотосинтеза: одређивање концентрације фотосинтетских пигмената и њихово хроматографско раздвајање.			
Литература			
1.Убавић М., Богдановић Д.:Агрохемија, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 1995.			
2.Убавић М., Богдановић Д.: Практикум из Агрохемије, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 1995.			
3.Кастори Р., Максимовић И.: Исхрана биљака, Нови Сад, 2008.			
4. Максимовић И, Пајевић С: Практикум из физиологије биљака, Пољопривредни факултет и Природно-математички факултет, Нови Сад, 2002.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
Методe извођења наставе			
Настава се изводи уз употребу савремене технике (рачунар, видео-бим). Практична настава: лабораторијске вежбе. Сва предавања су рачунарски обрађена и презентована.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и	20	
семинар-и			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Земљиште и мелиорације - Soil science and Land reclamation			
Наставници : др Владимир И. Ћирић, доцент, др Атила Ф. Бездан, доцент			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ предмета је да се студенти упознају са својствима земљишта, процесима генезе, еволуције, узроцима варијабилности и законима географског распрострањења земљишног покривача, као и класификацијом земљишта. Без познавања својстава земљишта с једне стране и захтева пољопривредних биљних врста с друге стране, немогуће је применити одговарајућу агротехнику нити креирати правилну технологију производње појединих култура.</p> <p>Основе геодезије омогућавају студентима сазнања о мерењима разних величина, примени инструмената и прибора за мерења дужина, висина, углова и површина у природи и на картама, упознавање са катастром непокретности, аграрним операцијама, упознавање са савременим навигационим системима као и са географско информационалним системима. Мелиорације (хидротехничке) имају за циљ да обезбеде оптимални водни режим земљишта у циљу стварања повољних услова за раст и развој биљака. То се постиже применом одводњавања и наводњавања земљишта, одбраном од поплава и заштитом од ерозије.</p>			
<p>Исход предмета</p> <p>Након положеног испита студенти ће имати основна предзнања из области земљишта и мелиорација, што ће им омогућити боље разумевање проблема везаних за агрономску праксу.</p>			
<p>Садржај предмета:</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Педолошки део: Постанак земљишта, Морфолошка својства, Физичка својства, Хемијска својства, Класификација земљишта: Аутоморфна земљишта - чернозем, смоница, гајњача, црвеница, лувисол, подзол. Хидроморфна земљишта - флувисол, псеудogleј, ритска црница. Халоморфна земљишта - солончак и солоњец.</p> <p>Део из мелиорација: Мере и начела мерења Планови и карте, Методи мерења, Уређајне основе земљишта, Сателитски навигациони системи, Географски информационални системи, Увод у мелиорације, Хидролошке основе, Одводњавање, Системи за наводњавање, Заштита од поплава, Заштита од ерозије.</p> <p><i>Практична настава-</i> Одређивање механичког састава земљишта. Одређивање садржаја CaCO₃ у земљишту. Одређивање садржаја хумуса у земљишту, Одређивање активне и потенцијалне киселости, Читање планова и карата, Координатни системи, Прибор и инструменти за мерење, Анализа падавина.</p>			
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Никола Миљковић: Мелиоративна Педологија, Пољопривредни факултет, Нови Сад 2005. 2. Никола Миљковић: Основи Педологије, Природно-математички факултет, Нови Сад 1996 3. Александар Р. Ђорђевић, Свјетлана Б. Радмановић: Педологија. Пољопривредни факултет, Београд 2016. 4. Миливој Белић, Љиљана Нешић, Владимир Ћирић: Практикум из педологије, Пољопривредни факултет Нови Сад, 2014. 5. Бенка П., Бездан А.: Геодезија и хидротехничке мелиорације, Скрипта, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2019. 6. Белић С. Шкорић М.: Наводњавање малих поседа, Издавачка задруга, Генерал – публик, Београд, 1991. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:45	Вежбе:30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Теоријска настава путем предавања и видео презентација а практична настава преко рада у лабораторији и на терену.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	усмени испит	30
практична настава	5		
четири теста	60		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Ратарство и повртарство - Field and Vegetable Crops Production			
Наставник: Проф. др Горан П. Јаћимовић; Проф. др Жарко М. Илин Сарадник: MSc Јелена С. Висковић; MSc Борис Ђ. Адамовић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да студенти науче како у нашим агроеколошким условима постићи високе и стабилне приносе доброг квалитета уз задовољавајућу рентабилност и очување агроекосистема.			
Исход предмета			
После одслушаних предавања и урађених вежби студент ће бити упознат са основним елементима технологије гајења ратарских и повртарских биљака. Након положеног испита кандидат ће бити оспособљен да води њивску производњу биља, те да буде успешан у тој производњи. Биће обучен да споји знање, способност и умеће са датим еколошким и едафским условима.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
У ратарском делу студенти ће најпре бити упознати са основним појмовима о науци о земљишту, агроекологијом и агротехником. Изучаваће се следеће ратарске врсте: пшеница, јечам, кукуруз, пасуљ, соја, грашак, сунцокрет, уљана репица, конопља, шећерна репа, кромпир, дуван и луцерка. Од повртарских биљака изучаваће се: мрква, першун, целер, паштрнак, цвекла, ротква, ротквица, црни лук, бели лук, празилук, влашац, аљма, купус, кел, калераба, карфиол, брокола, кел пупчар, лиснати купус, кинески и пекиншки купус, салата, спанаћ, ендивија, парадајз, паприка, плави патлиџан, краставац, диња, лубеница, тиква, зелени грашак, боранија, шпаргла, артичока, рабарбара, хрен. Код сваког усева изучаваће се следеће: 1. Опште особине: привредни значај, површине и приноси у свету и у нас, географска распрострањеност, порекло биљне врсте. 2. Биолошке особине и захтеви према условима успевања у вегетацији и по фенофазама. 3. Технологија производње: плодоред и ротација усева, избор предусева, погодност усева за наредне усеве, основна обрада и предсетвена припрема земљишта; ђубрење (начин, време, однос и количина хранива); сетва (избор сорте/хибрида, семенски квалитети, време и начин сетве тј. сетвена норма или густина усева са нагласком на сортне специфичности, дубина сетве); нега усева (борба против корова, болести и штеточина, прихрана азотом); жетва (физиолошка и технолошка зрелост, моменат и начин жетве, машине за жетву складиштење). Кроз излагања технологије производње стално се истиче улога и важност благовремености квалитетног обављања свих агротехничких мера и могућност рационализације производног процеса уз коришћење најновијих достигнућа науке и праксе.			
<i>Практична настава</i>			
Упознавање студената са ботаничком поделом, морфолошким особинама и фазама развоја наведених биљака уз коришћење презентација, те свежег и сувог материјала у лабораторији и колекционој башти.			
Литература			
1. Ратарство I - Маринковић, Б., Хаџић, В., Убавић, М. Пољопривредни факултет, Нови Сад, 1998.			
2. Спасојевић, Б., Станаћев, С., Старчевић, Љ., Маринковић, Б.: Посебно ратарство I (Увод, жита и зрнене махуњаче), II измењено и допуњено издање. Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, 1984. (електронска верзија 2011.), стр. 1-302.			
3. Јевтић, С.: Посебно ратарство. Наука, Београд, 1992. стр. 1-605.			
4. Повртарство: Лазић Б., Ђуровка М., Марковић, В. и Илин Ж., Пољопривредни факултет Нови Сад, 2001.			
5. Повртарство – практикум: Ђуровка М., Марковић В., Пољопривредни факултет Нови Сад, 1992.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе			
Усмена излагања уз коришћење видео опреме ради визуелног приказивања наставних јединица.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	6 (рат.) + 4 (поврт.)	усмени испт	42 (рат.) + 28 (поврт.)
колоквијум-и	12 (рат.) + 8 (поврт.)		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: МИКРОЕКОНОМИЈА - Microeconomics			
Наставник: Проф. др Катарина Ђурић, ванредни професор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Предмет Микроекономија има за циљ да студентима пружи примењива знања и практична тумачења из ове области, обрађивањем тема попут анализе понуде и тражње, функције трошкова, тржишне ефикасности, равнотеже, еластичности, стратегија одређивања цена, формирање цена у различитим тржишним стањима и другим микроекономским категоријама.			
Исход предмета			
Студенти овог курса стичу потребна знања из области микроекономије, о основним микроекономским категоријама, концептима, законитостима. Добро познавање микроекономских законитости кључно је за будуће пословно одлучивање. Након похађања овог курса студенти су у могућности да примене стечена знања у даљем половном животу.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Основне категорије економије: Појам и предмет економије; Методе у економији, Економско истраживање и модел; Развитак економске мисли; Основне компоненте друштвене; Детерминанте друштвене производње; Привредни субјекти и економске институције; Економски фактори (ресурси) производње; Основна начела економија.			
Појам и предмет микроекономије; Научни методи микроекономске анализе; Тржиште и тржишни односи: појам и класификација тржишта, структуре тржишта, типологија тржишних структура; Понашање потрошача; Формирање цена на тржишту роба; Закон понуде и закон тражње; Равнотежа цена; Еластичност и њена примена у економији; Промена понуде и тражње и ефекат на цене; Производња; Производна функција; Закон опадајућих приноса; Теорија трошкова; Домаћинство и предузеће као тржишни субјекти; Биланс предузећа; Економски принципи привређивања и ефикасности пословања; Рационално понашање на тржишту; Тржиште фактора производње - рада, зајмовног капитала, акцијског капитала, земље и друго; Тржиште и конкуренција; Монополски положај на тржишту и теорија игара; Отвореност тржишта; Информациона економија; Тржишне деформације (незапосленост, ризик, интервенције и друго).			
<i>Практична настава</i>			
Вежбе се одвијају кроз семинарске радове уз активно учешће студената у дискусијама. Теме на вежбама су прилагођене плану и програму предавања. Неке од тема које се детаљно обрађују на вежбама су следеће: Појам, предмет и основи микроекономије; Понуда, тражња и понашање потрошача; Производња, организација и трошкови; Понуда конкурентског предузећа – понашање понуде и ефикасност конкурентских тржишта; Несавршена конкуренција и монопол, олигопол и монополска конкуренција; Тржиште и цене фактора производње; Тржиште, економска ефикасност и држава.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Пејановић, Р.: Увод у (микро)економију, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2012. 2. Варијан Хал, Р.: Микроекономија, Економски факултет, Београд, 2014. 3. Самуелсон, П., Нордхаус, В.: Економија, Mc Graw – Hill, Inc., Мате, Загреб, 2011. 4. Манкју, Г.Н.: Принципи економије, Економски факултет, Београд, 2013. 5. Манкју, Г.Н, Тајлор, М.П.: Економија, Економски факултет, Београд, 2016. 6. Pindyck, R.S., Rubinfeld, D.L.: Mikroekonomija, Datastatus, Beograd, 2005. 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3x15=45	Практична настава: 2x15=30
Методe извођења наставе			
Предавања, презентовање семинарских радова на часовима вежби, менторски рад са студентима, дискусија на часовима наставе и вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена (50)	Завршни испит	Поена (50)
Присутност на вежбама	5	Усмени испит	50
Присутност на предавањима	5		
Семинарски рад	10		
Тестови	30		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Пословна математика (енг. Mathematics)			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Снежана Ј. Матић-Кекић, Небојша М. Дедовић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов:-			
Циљ предмета Савладавање знања и вештина из садржаја предмета, који даје основу за математичко моделовање економских појава и њихово експлоатисање као и за активну примену елемената пословне математике у привредној пракси.			
Исход предмета Студент оспособљен за математичко моделовање економских појава и њихово експлоатисање као и за активну примену елемената пословне математике у привредној пракси.			
Садржај предмета			
<p><i>Теоријска настава</i> Финансијска математика: процентни и промилни рачун, сложени каматни рачун, конформна стопа, рачун штедње и отплате кредита. Размера, рачун мешања, верижни рачун, рачун деобе, правило тројно, временске серије, просечна стопа пада и раста. Комбинаторика: комбинаторни принципи и структуре, планирање експеримената, биномни образац. Полиноми. Матрични рачун у обиму потребном за решавање сисема линеарних једначина: операције над матрицама, детерминанта, елементарне трансформације, регуларна матрица. Гаусов метод елиминације, Крамерова теорема, инверзна матрица. Поставке математичких модела једноставнијих проблема из праксе: системи линеарних једначина и проблеми линеарног програмирања (оптимизација линеарне функције над линеарним скупом ограничења- неједначина). Геометријска и симплекс метода. Привредне (економске) функције: функција потражње, укупних и просечних трошкова, прихода и добити, интервал рентабилности, оптимална производња. Изводи функција једне независне променљиве и парцијални изводи. Домен, нуле, раст, опадање, превојне тачке, конкавност, конвексност функција 1 променљиве. Екстремне вредности функција 1 и 2 реалне променљиве. Еластичност привредних функција и њена интерпретација.</p> <p><i>Практична настава: Вежбе</i> - израда задатака из области које се слушају на теоријској настави.</p>			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Матић-Кекић С.: Математика - збирка тестова из теорије за студенте пољопривредног факултета, Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 2008. 2. Коњик С., Дедовић Н.: Математика - збирка задатака за студенте пољопривредног факултета, Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, 2011. (2. издање) 3. Матић-Кекић С.: Привредна математика за студенте биолошких смерова, Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду, стр. 179, 2006. 2. издање. 4. Хацић О., Такачи Ђ.: Математика, за студенте природних наука, Едиција Универзитетских уџбеник 76, стр. 648, 1998. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:3	Вежбе:3	Други облици наставе: 4	
Методе извођења наставе Презентације: 20% Катедра: 30% Дискусија: 10% Студије случајева 40%			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	50
колоквијум-и	30	усмени испит	10

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво.			
Назив предмета: МАКРОЕКОНОМИЈА - Macroeconomics			
Наставник: Проф. др Катарина Ђурић, ванредни професор			
Сарадник: MSc. Мирела Томаш Симин, асистент, MSc. Даница Главаш- Трбић, асистент			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Предмет Макроекономија има за циљ да пружи студентима увид у целину привредног живота једне нације или државе, као и препознавање општег (друштвеног) интереса, односно принципа и законитости токова, процеса и односа унутар економског система у целини.			
Исход предмета			
Студентима овог курса се нуди потребна знања из области макроекономије, о основним макроекономским категоријама, индикаторима, кретањима, теоријама, што им касније омогућава да самостално истражују текући макроекономски развој и да на ваљан начин употребе опште категорије и методе економске науке у многим подручјима примењене економије и других друштвених наука.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Економски развој друштва: основна економска питања, различити економски системи; Тржиште и држава у економији.			
Предмет проучавања макроекономије: макроекономија као економска наука; циљеви и инструменти макроекономије, инструменти макроекономске политике. Најважније макроекономске теорије и политике – Класична теорија, Неокласична макроекономска теорија, Кејнзијанска макроекономска теорија, Монетаризам, Нова класична економија и друге; компарација и утицај водећих макроекономских теорија. Агрегатна понуда и агрегатна тражња. Основни макроекономски агрегати и начин њиховог утврђивања. Теорија привредног циклуса. Економија у кратком року. Економски раст и развој. Економија у дугом року. Потрошња, штедња, инвестиције – фактори националног дохотка и запослености. Монетарна политика и новац. Тржиште рада. Незапосленост и инфлација. Државни буџет и фискална политика (државни приходи и расходи, јавни сектор, јавни дуг и др). Међународна економија и макроекономска политика. Раст, развој и глобална економија (научно-техничка револуција и савремено друштво, савремени развој пољопривреде, глобализација).			
<i>Практична настава</i>			
Вежбе се одвијају кроз семинарске радове уз активно учешће студената у дискусијама и ближе појашњење неких од тема које се обрађују на предавањима. Неке од тема које се обрађују на вежбама су следеће: Појам, предмет макроекономије и макроекономски биланси; Привредни раст (законитости, акумулација капитала, раст становништа, технички прогрес); Понуда и тражња на тржишту рада и незапосленост; Новац (новац и тражња за новцем, понуда новца); Агрегатна понуда, економски раст и макроекономска политика; Финансијско тржиште, међународни монетарни систем; Компаративне предности и протекционизам; Стратегија економског развоја и глобална економија.			
Литература			
1. Пејановић, Р.: Економија II (Увод у макроекономију), Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2008.			
2. Бланшар, О.: Макроекономија, Pearson Prentice Hall, Економски факултет, Београд, 2012.			
3. Бурда, М., Виплош, Ч.: Макроекономија, Економски факултет, Београд, 2012.			
4. Самуелсон, П., Нордхаус, В.: Економија, Mc Graw – Hill, Inc., Mate, Загреб, 2011.			
5. Манкју, Г.Н.: Макроекономија, Секот books, Нови Сад, 2005.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3x15=45	Практична настава: 2x15=30	
Методe извођења наставе			
Предавања, презентовање семинарских радова на часовима вежби, менторски рад са студентима, дискусија на часовима наставе и вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена (50)	Завршни испит	Поена (50)
Присутност на вежбама	5	Усмени испит	50
Присутност на предавањима	5		
Семинарски рад	10		
Тестови	30		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: СТАТИСТИКА - STATISTICS			
Наставник: Доц. др Беба С. Мутавчић			
Сарадник: Мсц Тихомир Новаковић			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: положен испит из Математике			
Циљ предмета: Програм из овог предмета омогућава студентима упознавање са применом савремених статистичких метода у решавању проблема који су у домену пољопривредних и Агроекономијах наука. Студенти треба да се упознају са основним методама дескриптивне и инференцијалне статистике.			
Исход предмета: Кроз наставни процес студенти треба да стекну способност да изаберу и примене адекватан статистички метод у прикупљању, приказивању и анализи података у области пољопривреде и агроекономије. Сечене способности студенти ће моћи да примене у другим предметима које ће изучавати током студија као и у научно-истраживачком раду.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Основе статистике. Предмет и јединице посматрања. Основни скуп и узорак. Обележја посматрања. Груписање и приказивање статистичких података. Анализа нумеричких серија. Нумеричке дескриптивне мере. Теоријске расподеле. Прекидне и непрекидне теоријске расподеле. Узорак. Методи избора узорка. Прост случајан узорак. Статистичко закључивање. Расподела параметара узорка. Принципи оцене параметара. Интервал поверења. Тестирање хипотеза. Тестирање хипотеза о аритметичкој средини и пропорцији. Тестирање хипотеза у случају два основна скупа. Анализа варијансе. Регресија и корелација. Избор регресионе функције. Проста линеарна регресија. Оцена параметара регресије. Линеарна корелација. Закључивање о параметрима регресије и корелације. Коefицијент детерминације. Индексни бројеви. Индивидуални и групни индекси, Пондерисани групни индекси цена и физичког обима производње. Индекс вредности производње. Анализа временских серија. Врсте временских серија. Декомпозиција временских серија. Тренд: метод покретних средина и линеарни тренд. Анализа сезонских колебања. Сезонски индекси.			
<i>Практична настава: Вежбе</i>			
Основе статистике. Анализа нумеричких серија. Теоријске расподеле. Расподела параметара узорка. Статистичко закључивање. Тачкасто и интервално оцењивање аритметичке средине и пропорције основног скупа. Тестирање хипотеза. Регресија и корелација. Индексни бројеви. Анализа временских серија.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Хаџивуковић, С., Статистички методи, Друго проширено издање, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 1991 2. Чобановић, К., Примери за вежбање из Статистике, Треће издање, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2003 3. Станковић, Ј., Ралевић, Н., Љубановић-Ралевић И., Статистика са применама у пољопривреди, Младост Биро, Београд, 2002. 4. Малетић, Р., Методи статистичке анализе у пољопривредним и биолошким истраживањима, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, 2005. 5. Mann, P. S., Увод у Статистику, Економски факултет, Београд, 2009. 6. Мутавчић, Б., Николић-Ђорић, Е., Статистика, Пољопривредни факултет Нови Сад, 2018. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3x15=45	Вежбе: 3x15=45	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе Предавања и вежбе, упознавање са статистичким софтвером, домаћи задаци, консултације, тестови знања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	(Тест 1 + Тест 2) или писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	50
Тест 1	20	
Тест 2	20	Укупно	100

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво				
Назив предмета: : Сточарство са исхраном – Livestock production and nutrition				
Наставник: Проф. др Мирослав В. Плавшић, Проф. др Милош Т. Беуковић				
Сарадник: Проф. др Денис Кучевић, Доц. др Мирко Ивковић				
Статус предмета: Обавезни				
Број ЕСПБ:5				
Услов: Нема				
Циљ предмета				
Циљ предмета је стицање основних знања из области сточарске производње, као и знања о исхрани стоке и хранивима за домаће животиње.				
Исход предмета				
Исход предмета је студент који познаје биолошке и технолошке основе сточарске производње, карактеристике сточних хранива, потребе домаћих животиња у хранљивим материјама и принципе исхране различитих врста и категорија домаћих животиња.				
Садржај предмета				
<i>Теоријска настава</i>				
Увод; Раса и подела раса; Плодност и размножавање домаћих животиња; Раст и развитак; Методе одгајивања домаћих животиња; Говедарство; Свињарство; Живинарство; Овчарство. Хранљиве материје; Варене и метаболизам; Хранива за преживаре; Новчана вредност хранива; Исхрана говеда; Метаболичка обољења; Хранива за непреживаре; Исхрана свиња; Исхрана живине.				
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>				
Појам домаће и питоме животиње Раса и подела раса. Плодност и расплођавање. Раст и развитак. Конституција и кондиција. Селекција домаћих животиња. Методе одгајивања. Утицај спољашње средине на домаће животиње. Израчунавање новчане вредности хранива. Анализа и састављање оброка и меша за домаће животиње.				
Литература				
1. Петровић Милица: Сточарство, Пољопривредни факултет, Београд, 2000.				
2. Крајиновић М., Чобић Т., Ћинкулов М: Опште сточарство, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2000.				
3. Петровић М., Радојковић, Д.: Сточарство - Практикум, Пољопривредни факултет, Београд, 2002.				
4. Јовановић Р., Дујић Д., Гламочић Д.: Исхрана домаћих животиња., Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2001.				
5. Гламочић Д.: Исхрана преживара – Практикум, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2002.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 4 x 15= 60	Вежбе: 2 x 15=30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе				
Теоријска настава пропраћена је power point презентацијама и подразумева активно укључивање студента у процес наставе. Практична настава обухвата решавање практичних задатака и демонстрационе вежбе.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена	
активност у току предавања	5	писмени испит	50	
практична настава	5			
тестови и задаци	40			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Воћарство и виноградарство – Fruitgrowing and viticulture			
Наставник: Сандра М. Бијелић и Драгослав М. Иванишевић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Циљ предмета је стицање основних знања из области воћарства и виноградарства. Упознавање са економским показатељима воћарско виноградарске производње у свету и код нас. Упознавање са биологијом, екологијом, начинима размножавања и гајења воћака и винове лозе. Упознавање врста и сорти воћака и винове лозе. Примена претходних сазнања у пројектовању воћних и лозних засада.			
Исход предмета: Стручност и знање из области воћарства и виноградарства и способност самосталног пројектовања, подизања и одржавања воћних и лозних засада.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Значај воћарства и виноградарства. Производња воћа и грозђа у свету и код нас. Економски показатељи воћарско виноградарске производње. Воћарски и виноградарски рејони у Србији. Класификација воћака и винове лозе. Екологија воћака и винове лозе. Биологија воћака и винове лозе. Размножавања воћака и винове лозе и производња садног материјала. Пројектовање засада воћака и винове лозе. Подизање и нега воћњака и винограда. Узгојни облици винове лозе и потпора. Воћне врсте и сорте. Сорте и подлоге винове лозе. Прерада воћа и грозђа. Реализација производње воћа и грозђа. Бренднови.			
<i>Практична настава</i>			
Распознавање воћних врста. Приказ органа воћака и винове лозе. Распознавање воћног семена и одређивање његове чистоће и клијавости. Различити начини размножавања воћака и винове лозе – приказ. Израда пројекта за подизање воћњака и винограда. Избор сорти воћака и винове лозе. Формирање узгојних облика винове лозе и потпора. Подизање воћњака и винограда. Нега засада. Резидба. Одређивање момента бербе воћа и грозђа. Чување воћа и грозђа у хладњачи. Прерада грозђа.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Величковић, М.: Опште воћарство. Пољопривредни факултет, Земун, 2014. 2. Циндрић, П., Кораћ, Н., Ковач, В.: Сорте винове лозе. Прометеј, Нови Сад, 2000. 3. Куљанчић, И. Виноградарство. Прометеј, Нови Сад, 2008. 4. Кесеровић, З., Кораћ, Н., Магазин, Н., Гргуревић, В., Гвозденовић, Д., Бијелић, С., Врачевић, Б.: Производња воћа и грозђа на малим површинама. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2008. 5. Радивојевић, Д., Марковић, Н.: Воћарство и виноградарство. Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, 2015. 6. Кораћ, Н., Циндрић, П., Медић, М, Иванишевић, Д.: Воћарство и виноградарство (део Виноградарство). Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, 2016. 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Теоријска настава путем видео презентација и практична настава у лабораторији и на терену.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	10
колоквијум-и	50	
семинар-и			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Социологија / <i>Sociology</i>			
Наставник: Проф. Др Дејан Р. Јанковић			
Сарадник: др Марица Д. Петровић, др Марина Д. Новаков			
Статус предмета: обавезан			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: нема			
<p>Циљ предмета: Настава СОЦИОЛОГИЈЕ има за циљ да се студенти упознају са основним теоријско-методолошким становиштима и социолошким појмовима који се користе у анализи урбаних и руралних подручја и феномена. Промене друштвене структуре и глобални друштвени процеси полазиште су за анализу људских насеља, начина привређивања, друштвених установа и организација, доминантних културних образаца, животне средине и претпоставки одрживог развоја савремених друштава.</p>			
<p>Исход предмета: Похађањем наставе на овом предмету студенти: знају основне социолошке категорије и методе социолошког истраживања, способни су да анализирају друштвене појаве са аспекта друштвене структуре и процеса, разумеју основне елементе руралне друштвене структуре и анализирају главне правце њихових промена, способни су да критички анализирају питања друштвеног развоја са становишта одрживости и аспекта квалитета животне средине.</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> НАСТАНАК, РАЗВОЈ И ПРОБЛЕМИ СОЦИОЛОГИЈЕ СЕЛА: Појам и задаци социологије и социологије села; Настанак и развој социологије села; Основни теоријско-методолошки приступи у социологији села МЕТОД СОЦИОЛОГИЈЕ: Специфичности друштвеног детерминизма; Појам и проблеми научног и социолошког метода; Основни елементи и фазе социолошког истраживања; Истраживачке технике у социологији. ПРОМЕНЕ АГРАРНЕ И РУРАЛНЕ ДРУШТВЕНЕ СТРУКТУРЕ: Појам, димензије и елементи друштвене структуре, Појам и врсте друштвених промена; Сељаштво као друштвена класа. Појам и елементи аграрне и руралне друштвене структуре; Глобални развојни процеси као чиниоци промена аграрне и руралне друштвене структуре; Сељачка економија и промене аграрне структуре; Начела традиционалне сељачке економије; Стари аграрни односи и новије промене аграрне структуре: осврт на историју аграрних односа код европских народа и у Србији Аграрне реформе у Југославији; Газдинства у Србији данас. РУРАЛНА ДРУШТВЕНА СТРУКТУРА И ЊЕНЕ ПРОМЕНЕ Сеоска насеља и становништво; Друштвене групе и институције у руралним подручјима; Сеоска култура - између традиције и иновација; Теорија дифузије иновација: историјски осврт на развој теорије дифузије иновација; Промене социјалног менталитета сељака. РУРАЛНИ РАЗВОЈ: Дефинисање руралног развоја и његов значај за свеукупни друштвени развој; Микро, макро и мезо оквири руралног развоја; Рурална подручја Србије: карактеристике руралног становништва и руралне економије. АГРАРНА И РУРАЛНА ПОЛИТИКА: Функције пољопривреде и мере аграрне политике: Заједничка аграрна политика Европске уније; Аграрна и рурална политика у Србији <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Практична настава (вежбе) се одвија кроз израду семинарског рада на задате теме, путем групног рада и у виду радионица и уз активно учешће студената у дискусијама о одабраним темама.</p>			
<p>Литература: 1. Јанковић, Д; Петровић, Марица; Новаков, Марина (2018), Социологија, ауторизована скрипта, Пољопривредни факултет Нови Сад. 2. Шљукић, С. и Јанковић Д. (2015). Село у социолошком огледалу. Медитеран Публишинг. Нови Сад 3. Митровић, Милован. (1998) <i>Социологија села</i>. Београд: СДС.</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 4x15=60	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања, дискусије, групни ради, радионице, семинарски радови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Ред. присуство на предав.	10		
Ред. присуство на вежбама	10	писмени и (или) усмени испит	30
Тестови знања	40		
Активност на вежбама	5		
Семинарски рад	5		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: ПОЉОПРИВРЕДНЕ МАШИНЕ-AGRICULTURAL MACHINERY			
Наставник: Марко Милан Костић			
Сарадник: Марко Милан Костић			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ:5			
Услов:			
Циљ предмета			
СТИЦАЊЕ САЗНАЊА О ОСНОВНИМ ТЕХНИЧКО - ЕКСПЛОАТАЦИОНИМ КАРАКТЕРИСТИКАМА ПОЉОПРИВРЕДНИХ МАШИНА.			
Исход предмета			
Савладавање терминологије и основних техничко-експлоатационих карактеристика машина које се користе у пољопривредној производњи.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Мотори са унутрашњим сагоревањем (принцип рада, делови, гориво). Трансмисија снаге и обртног момента на трактору, Ходни и кочиони систем, Хидрауличка и пнеуматска инсталација, Опрема и правци развоја трактора, Класификација и показатељи рада машинских агрегата, Оруђа за: основну, допунску и редуковану обраду земљишта. Машине за: ђубрење, сетву, садњу и међуредну обраду. Универзални комбајни за убирање: пшенице, кукуруза, соје, сунцокрета, уљане репице, Машине за вађење шећерне репе и кромпира, Механизација у процесу бербе воћа и грозђа, Транспортна средства у пољопривреди, Машине за заштиту биља. Машине, уређаји и опрема у сточарству (спремање сена, сенаже и силаже, опрема за сушење и дехитратацију, машине за припрему зрнасте и коренасто-кртоласте сточне хране). Опрема сточарских фарми за: напајања и дистрибуције воде, вентилацији, грејање, исхрану, мужу, и изђубривања објеката.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Упознавање са основним деловима и функционисањем: Дизел мотора, Уређаја за трансмисију снаге и обртног момента на трактору, Приказ и упознавање основних склопова и радних карактеристика оруђа за: основну обраду, предсетвену припрему, ђубрење, сетву, садњу и међуредну култивацију. Приказ и упознавање са технолошком шемом рада: универзалног комбајна и берача - комушача кукуруза, машина у заштити биља. Приказ и упознавање уређаја и опреме у сточарству: (машине за спремање: сена, силаже, зрнасте и коренасто-кртоласте хране) Приказ опреме за: напајање фарми водом, исхрану, вентилацију, грејање, мужу и изђубривање.			
Рачунске вежбе: израда задатака везаних за ефекте рада машинских агрегата у пољопривреди.			
Литература			
1. Меши М. 2012. Пољопривредне машине, Универзитет Новом Саду, Пољопривредни факултет.			
2. Kostić M., Rakić D., Savin L., Dedović N., Simikić M. 2016. Application of an original soil tillage resistance sensor in spatial prediction of selected soil properties. Computers and Electronics in Agriculture, 127(2016): 615-624			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања:3	Вежбе:2	Други облици наставе:-	
Методе извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	35
колоквијум-и	15		
семинар-и Тест 1 и Тест 2	15 +15		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: СТАТИСТИЧКИ МЕТОДИ STATISTICAL METHODS			
Наставник: Доц. др Беба С. Мутавић			
Сарадник: Мсц Тихомир Новаковић			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: положен испит из Статистике			
Циљ предмета:			
Студенти који имају знања из основа дескриптивне и инференцијалне статистике треба да прошире знање у неколико области статистике које имају широку примену у области агроекономије.			
Исход предмета: Кроз наставни процес студенти треба да стекну способност да изабере и примене адекватан статистички метод у анализи података у области пољопривреде и агроекономије. Сечене способности студенти ће моћи да примене у другим предметима које ће изучавати током студија као и у научно-истраживачком раду.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Простор елементарних догађаја. Појам вероватноће случајног догађаја. Особине вероватноће. Условна вероватноћа. Формула тоталне вероватноће и Бајесова формула. Теорија одлучивања. Одлуке на основу априори обавештења. Одлуке на основу очекиване корисности. Информације из узорка: Бајесова анализа. Планови узорка. Прост случајан узорак. Стратификовани узорак. Систематски узорак. Узорак са неједнаким вероватноћама избора јединица. Узорак скупина. Статистичка контрола квалитета. Операциона крива. Дупли узорак. Контролна карта за пропорцију. Контролна карта за мерена обележја. Вишеструка регресија. Оцена параметара вишеструке линеарне регресије. Статистичко закључивање о параметрима регресије. Избор променљивих код вишеструке регресије. Мултиколинеарности. Аутокорелација. Парцијална и вишеструка корелација. Нелинеарна регресија.			
Квадратна регресија. Експоненцијалне регресије. Примена нелинеарне регресије у анализи временских серија: параболични и експоненцијални тренд.			
<i>Практична настава: Вежбе</i>			
Вероватноћа случајног догађаја. Условна вероватноћа. Вероватноћа зависних и независних догађаја. Примена формуле тоталне вероватноће и Бајесове формуле. Теорија одлучивања. Стратификовани узорак. Статистичка контрола квалитета. Вишеструка регресија. Криволинијска регресија. Анализа временских серија.			
Литература			
1. Хаџивуковић С., Статистички методи, Друго проширено издање, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 1991			
2. Николић-Ђорић Е., Чобановић К., Решени примери и задаци за вежбу из статистичких метода, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2008.			
3. Хаџивуковић С., Зегнал Р., Чобановић К., Регресиона анализа, Привредни преглед, Београд, 1982.			
4. Малетић, Р., Методи статистичке анализе у пољопривредним и биолошким истраживањима, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, 2005.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3x15=45	Вежбе: 3x15=45	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе Предавања и вежбе, упознавање са статистичким софтвером, домаћи задаци, консултације, тестови знања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	(Тест 1 + Тест 2) или писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	50
Тест 1	20	
Тест 2	20	Укупно	100

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: ПРИВРЕДНИ СИСТЕМ И ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА Economic System and Economic Policy			
Наставник: Проф. др Катарина М. Ђурић, ванредни професор			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Основни циљ предмета јесте да студенте редовних студија упозна са философијом и суштином теорије привредног система – његових основних делова, њихову међусобну повезаност и принципе на основу којих функционишу. Такође, посебно се разматра испрплетаност и ниво интегрисаности привредног система са укупним друштвеним системом који иначе подразумева још правни, политички и друге подсистеме. У изучавању привредног система ће акценат бити стављен на јасном дефинисању његових одредница, разлика које постоје између различитих друштвеноекономских система и критеријума успешности, затим, на изучавање утицаја глобализма на развој привредних система, и коначно, на искуства и суштину процеса транзиције на путу ка успостављању адекватног тржишног система у Републици Србији. Такође, посебан циљ је да се студенти упознају са процесом развоја и раста који се може водити у једном систему, као економском политиком на различитим његовим сегментима.			
Исход предмета			
Програм је подешен тако да оспособи студенте – наоружа их стандардним методолошким и практичним оруђима која се користе у анализи сложених појава савременог привредног система како би били у стању да моделирају и процењују – фингирају перспективна решења од значаја за укупни привредни систем, за његове подсистеме али и за одређене привредне секторе.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Привредни систем и економска политика – основни концепт, циљеви и инструменти; Упоредна анализа основних одредница привредног система – својина, доношење одлука, мотивације, координациони механизам; Привредни системи и компаративна анализа – концептуализација, типологија привредних система, методи компаративне анализе; Координациони механизми и инструменти развијених тржишних привреда, економске функције државе, модерна тржишна привреда и нова улога државе, развијене тржишне привреде на преласку у нови век, традиционална и нова макроекономска политика; Привреде у транзицији; Макроекономско окружење, економска трансформација и реструктурирање; Функције успешности и даљег развоја савремених привредних система и привредног система Републике Србије.			
<i>Практична настава:</i> Вежбе, организоване у виду класичне интерперетације, семинарских радова са дискусијом и тестова, прате методске јединице наведене у оквиру садржаја предмета			
Литература			
1) Његован, З., Ђурић, К. (2017): Привредни систем и економска политика, уџбеник, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
2) Његован, З., Филиповић, М., Пејановић, Р. (2009) <i>Привредни систем, политика и развој</i> , монографија, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад.			
3) Бајец, Ј., Јоксимовић, Љ (2004) Савремени привредни системи, Економски факултет, Београд.			
4) Аџић, С. (2007) Привредни систем и економска политика, Економски факултет, Суботица			
5) Штиглиц, Е. Ц. (2002) Економија јавног сектора, превод, ЦИД, Економски факултет, Београд.			
6) Kennet, D. (2004) A New View of Comparative Economic Systems, Second edition, Mason, Ohio: Thomson/South-Western			
7) Atkinson, B., Baker, P., Milward, B. (1996) Economic Policy, MacMillan Press Ltd			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 4x15 = 60	Практична настава: 2x15 = 30	
Методе извођења наставе			
Предавања, дискусије; студије случаја; вежбе; колоквијуми; семинарски радови; презентације индивидуалних и групних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава		усмени испит	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	15		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Привредно право Economic Law			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Ванредни професор др Јанко П Веселиновић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов:			
Циљ предмета: Савладавање основних категорија привредно-правне науке.			
Исход предмета: Овладавање основним категоријама и институтима привредног права у функцији омогућавања успешног рада у агрономији.			
Садржај предмета			
<p><i>Теоријска настава:</i> 1. Статусни део: Појам права и правне науке, Правне норме, Појам привредног права, предмет и метод привредног права, Однос привредног права и других грана права, Извори привредног права, Предузетник као привредни субјект, Привредно друштво као привредни субјект (врсте), Пословно име (фирма) привредног друштва, Делатност привредног друштва, Регистар привредних друштава, Заступање привредних друштава, Заштита интереса привредног друштва, Статусне промене код привредних друштава, Ликвидација привредних друштава, Стечај привредних друштава, ОД, КД, АД, ДОО, Задруге, Привредне коморе, Надзор над законитошћу привредних организација, Огранак привредног друштва, Арбитражно решавање спорова 2. Уговори у привреди: Појам уговора, њихово закључивање. Појам и закључење уговора робног промета, Средства обезбеђења извршења уговора, Уговор о продаји, Уговор о посредовању, Уговор о трговинском заступању (агентури), Уговор о комисиону, Уговор о шпедицији (отпремању), Уговор о контроли робе, Уговор о ускладиштењу, Уговор о превозу ствари (робе), Уговор о грађењу, Туристички уговори, Уговор о осигурању, Уговор о лиценци, Уговор о <i>know-how</i>, Уговор о факторингу, Уговор о лизингу, Уговор о инжењерингу, Уговор о франшизингу, Уговор о форфетингу 3. Банкарски послови и хартије од вредности: Појам банкарских послова, Уговори о кредиту, Пасивни банкарски послови, Неутрални банкарски послови, Хартије од вредности Легитимациони папири и знаци, Кредитне карте <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i></p>			
Литература:			
1. Проф. др Јанко П. Веселиновић, ПРИВРЕДНО ПРАВО, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2017.			
2. Доц. др Јанко П. Веселиновић, УГОВОРИ И СРЕДСТВА ПЛАЋАЊА У ТУРИЗМУ, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2011.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 3 x 15 = 45	Вежбе: 0	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе			
Теоретска настава			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	2 x 15	
семинарски рад	10		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Информатика - Informatics			
Наставник: Проф. др Тихомир С. Зорановић			
Сарадник: Маст. екон. Вања М. Ерцег			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Стицање базичног знања иа области Информатике и информационих технологија, потребних за рад у пољопривредној струци.			
Исход предмета			
Информатичка оспособљеност за професионалну каријеру инжењера пољопривреде.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Податак. Информација. Дигитални рачунари. Структура хардвера ПЦ рачунара. Софтвер ПЦ рачунара (оперативни системи, кориснички програми). Алгоритми. Програмски језици. Рачунарске мреже. Правила идентификације на рачунарима. Интернет и његово функционисање. Начини прикључења на Интернет. Безбедносна правила на Интернету. Интернет сервиси. Друштвене мреже. Организација података. Основе структуре базе података. Оптимизација. Функционисање софтвера за подршку одлучивању (ДСС).			
<i>Практична настава</i>			
Мерење количине информације. Архитектура и компоненте ПЦ рачунара. Анализа најпознатијих оперативних система (Windows, Linux, Android, MacOS). Основни алати оперативних система. Напредни рад на корисничким програмима (Word, Excell, Power Point). Символи алгоритама. Процедурално мишљење. Повезивање рачунара у мрежу и на Интернет. Интернет протоколи, домен, хтмл. Напредно претраживање Интернета. Анализа примера Интернет напада и крађа идентитета. Структура једноставних релационих модела базе података. Оптимизација на примерима из пољопривреде (оптимална структура сетве, оптимална производња, максимизација профита, минимизација цене транспорта, минимизација трошкова производње итд.).			
Литература			
1. Срђевић Б., Информатика, уџбеник, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 1996.			
2. Зорановић Т., Примењена информатика, збирка задатака, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2016.			
3. Интернет извори (путем ажурирања материјала на веб-сајту Факултета)			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3x15= 45	Практична настава:4x15=60
Методe извођења наставе			
Предавања су аудиторна. Практична настава се оржава у лабораторији за Информатику. Комбинује се рад на рачунарима, израда задатака и рад на интернету (e-mail, web, Word, Excel и др).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	40
колоквијум-и	2x25	
Испит се полаже усмено на крају семестра из целокупног градива предвиђеног програмом предмета. Оцена се формира на основу писмених колоквијума 1 и 2, присутности и активности у теоријској и практичној настави и усменог испита.			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: ОРГАНИЗАЦИЈА У ПОЉОПРИВРЕДИ; Organisation in Agriculture			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Небојша Ђ. Новковић; Весна О. Родић			
Сарадник (Име, средње слово, презиме): Наташа Б. Вукелић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов:			
Циљ предмета: Стицање сазнања о организацији пословних система, пословања, производње и рада у пољопривреди и прехранбеној индустрију. Савладавање термилошких појмова из организације, и метода и типова организовања производње и пословања пословних система у агрокомплексу.			
Исход предмета : Саладавање терминологије теорије система. Разумевање поставке и значаја организације пословног система, пословања, производње и рада за успешност пословних процеса и економске резултате производње и пословања у агрокомплексу.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Увод ; Историјат развоја организационих наука; Системски приступ организацији; Агроиндустријски комплекс као привредни подсистем; Мерење резултата у пољопривреди; Организација пословних система; Организација пословања пољопривредних предузећа; Организација пољопривредне производње; Организација рада; Руковођење; Практичне посете појединим организацијама у пољопривреди и прехранбеној индустрији			
<i>Практична настава:</i> На вежбама се раде школски задаци примене метода које се користе у организацији пољопривредне производње и студија случаја поставке организационе структуре и анализе и пројектовања пословног система у агроиндустрији.			
Литература:			
1. Новковић, Н., Шомођи, Ш. (2016): Организација у пољопривреди, УНС, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
2. Родић, Весна, Новковић, Н., Бошњак Даница (2006): Организација у пољопривреди – практикум, УНС, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
Број часова активне наставе: 60+45			Остали часови
Предавања: 4 x 15 = 60	Вежбе: 3x15=45	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: Предавања уз помоћ видео бима. Активан рад на вежбама. Стручне посете пословним системима у агрокомплексу.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	20
практична настава	5	усмени испит	40
колоквијум-и	30	
семинар-и	-		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Наставник: Проф. др Катарина М. Ђурић, ванредни професор			
Статус предмета: ОБАВЕЗНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Основни циљ предмета јесте да студенте редовних студија упозна са суштином теорије и праксе аграрног развоја како у глобализованим светским процесима који могу послужити као својеврсна парадигма тако и економских аспеката аграрног развоја у Републици Србији и то у историско развојном, макро-економском, привредно-системском, ресурсном, факторском и одрживом контексту.			
Исход предмета			
Програм је подешен тако да студентима приближи философију, теорију и праксу економских аспеката развоја и раста у аграрном сектору, ослика међуоднос и испреплетаност економике пољопривреде и макроекономског система као окружења у коме аграр функционише и наоружа их стандардним методолошким и практичним оруђима које ће бити у стању да користе у анализи сложених појава које утичу на аграр (његов развој и раст) али и да моделирају перспективна решења од значаја за његов развој како на макро тако и на микро сегменту његових испољавања.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
Економика пољопривреде – појам, предмет изучавања и место у систему друштвених наука; Економска теорија о међузависности привреде и пољопривреде; Пољопривреда и привредни развој – историјски преглед и емпиријске тенденције међузависности; Развој светске пољопривреде – глобални и регионални аспекти; Конкурентност у међународној размени пољопривредних производа – тенденције и перспективе; Аграрна политика као део економике пољопривреде и фактори од којих зависи физиономија те политике у једној земљи; Аграрни аспекти економских интеграција у свету са посебним освртом на упоредни приказ Заједничке аграрне политике Европске Уније (САР), њене полазне циљеве и остварене домете, утицај САР-а на будуће тенденције у развоју светске производње и трговине пољопривредно-прехрамбених производа, као и на физиономију аграрне политике у оквиру процеса либерализације светских трговинских токова и успостављања правила Светске трговинске организације (СТО), Физиономија и структура мера аграрне политике аплицираних на услове Србије са освртом на: систем и политику цена и механизме увозне заштите и извозних подстицаја; кредит и кредитну политику; порески систем и социјалне димензије; мере из области земљишне политике и поседовних односа, као и организационо развојне мере државе; Основне детерминанте пољопривреде на нашем простору – чиниоци, структура и развојни ток.			
<i>Практична настава:</i>			
Темати за семинаре путем којих се одвија овај део образовног програма везани су за поглавља у програму предавања. Поред уредног похађања вежби, студент је обавезан да уради и усмено одбрани семинарски рад, да би изашао на испит. Током семестра предвиђене су и писмене провере знања – у виду теста након пређених појединих већих поглавља.			
Литература			
1. Ђурић, К., Његован, З. (2016): <i>Економика пољопривреде</i> , уџбеник, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
2. Ђурић, К., (2015): <i>Економика пољопривреде – практикум</i> , практикум, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
3. Ђурић, К. (2018): <i>Пољопривреда и рурални развој Србије у процесу европских интеграција</i> , монографија, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
4. Божић, Д., Богданов, Н., Шеварлић, М. (2011) <i>Економика пољопривреде</i> , Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3x15 = 45	Практична настава: 2x15 = 30	
Методe извођења наставе			
Предавања, дискусије; студије случаја; вежбе; колоквијуми; семинарски радови; презентације индивидуалних и групних радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава		усмени испит	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	15		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Маркетинг			
Наставник: Бранислав, И. Влаховић			
Сарадник: Вук, В. Радојевић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета:			
Предмет треба да омогући студенту стицање знања, односно разумевање: теорије и аналитике маркетинга агроиндустријских производа.			
Исход предмета			
Студент треба да буде оспособљен за рад на пословима: истраживања и анализе домаћег и међународног тржишта и примене маркетинг концепта агроиндустријских производа.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
Карактеристике маркетинг концепције. Маркетинг стратегија. ПЕСТ анализа. SWOT анализа. Маркетинг истраживање. Неуромаркетинг. Инструменти маркетинг МИКС-а: <i>Производ</i> : појмовно концепцијски аспект производа, увођење производа на тржишта, концепт животног циклуса производа, портфолио концепт производа, амбалажа производа, обележавање производа. <i>Цена</i> : фактори који утичу на формирање цена, методи утврђивања (формирања) цена, политике (стратегије) у формирању цена. <i>Промоција</i> : економска пропаганда, унапређење продаје, публицитет, лична продаја. <i>Дистрибуција</i> : канали дистрибуције, физичка дистрибуција, ширина (интензитет) дистрибуције.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Семинарски радови.			
Литература			
Влаховић, Б.: Маркетинг, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2018.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2 x 15 = 30	Вежбе: 2 x 15 = 30	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе:			
Предавања, вежбе и интерактивна настава. Провера знања у току наставе путем колоквијума.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања		писмени испит	-
практична настава	10	усмени испт	70
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Калкулације / Calculations			
Наставник: Недељко, Ј., Тица, Владислав, Н., Зекић, Драган, М., Милић			
Сарадник:			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: -			
Циљ предмета Упознавање студената са појмом и класификацијом трошкова, карактеристикама обрачуна трошкова и прихода у пољопривредној производњи.			
Исход предмета По завршетку курса студенти ће бити оспособљени за самосталну израду калкулација пољопривредне производње, инвестиционих и диференцијалних калкулација.			
Садржај предмета Појам калкулација. Привредни субјекти. Трошкови и њихова подела. Елементи трошкова. Фиксни и варијабилни трошкови. Општи и директни трошкови. Утврђивање тржишне вредности производње. Трошкови материјала. Трошкови осигурања. Трошкови камата. Трошкови амортизације. Трошкови рада. Законске и уговорне обавезе. Мерење и оцена економских резултата пословања. Годишњи производно-финансијски план. Диференцијалне калкулације. Утврђивање економске ефективности инвестирања. Значај начина и услова финансирања инвестиција. Процењивање средстава за производњу. <i>Практична настава: Вежбе,</i> Студенти на вежбама примењују знања стечена на предавањима за решавање практичних примера. Обрачун вредности производње. Обрачун трошкова материја. Обрачун трошкова камата. Обрачун трошкова зарада. Обрачун осталих категорија трошкова. Израда аналитичких и диференцијалних калкулација. Израда инвестиционих калкулација.			
Литература: 1. Марко, Ј., Јовановић, М., Тица, Н.: Калкулације у пољопривреди, Пољопривредни факултета, Нови Сад, 1998. 2. Андрић, Ј.: Трошкови и калкулације у пољопривредној производњи, Савремена администрација, Београд, 1998. 3. Гогић, П.: Теорија трошкова са калкулацијама, Пољопривреди факултета Београд - Земун, 2009. 4. Јаковчевић Клара, Комазец Љубица, Славица Томић: Економика предузећа - практикум, Економски факултет Суботица, 2011.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 4 x 15 = 60	Вежбе: 4 x 15 = 60	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методe извођења наставе: Настава се изводи кроз упознавање студената са теоријом. Тумачење теорије врши се кроз израду показних и практичних примера у оквиру вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	30
колоквијум-и		
семинар-и	40		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Менаџмент ратарске производње Management of Field Crops Production			
Наставник: Бошњак В. Даница			
Вежбе: Деспотовић Ј. Јелена			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
<p>Циљ предмета Студенти упознају законитости и методе рационалне организације производње и рада у ратарској производњи у циљу изналажења таквог начина коришћења расположивих фактора који ће, кроз различите системе ратарске производње, обезбедити најповољније резултате са економског аспекта. При томе се полази од стечених знања из општих биолошких, техничких и економских наука обухваћеним наставним планом основних студија.</p>			
<p>Исход предмета Студенти који положи овај предмет, способни су да у пракси примене методе рационалне организације производње и рада и на тај начин допринесу ефикаснијем управљању производњом .</p>			
Садржај предмета			
Теоријска настава:			
Значај и заступљеност ратарске производње. Специфичности ратарских производних јединица. Задаци организације ратарске производње. Организационо-економске особине ратарских усева. Међусобна подношљивост усева у плодосмени. Време сетве и жетве. Место појединих група усева у плодосмени. Одређивање структуре производње. Организационо - економска оцена планиране производње. Системи и типови ратарске производње. Специфичности организације повртарске производње. Организационо економска обележја производње сточне хране на ораничним површинама. Организација производње семена ратарских усева. Организација ратарске производње у условима наводњавања. Систем биолошког ратарења. Систем интегралног ратарења. Организација ратарских површина. Организација радних процеса. Управљање ратарском производњом.			
Практична настава:			
Производни показатељи ратарске производње у Републици Србији. Планирање у ратарству. Планирање приноса и обима производње. План ђубрења. Технолошке карте појединих усева. Пројектовање плодореда. Избор плодореда. Састављање пољосмене и плодосмене. Организационо економска оцена плодореда. Еластичност плодореда. Организација радних процеса. Одређивање величине загона и повратне површине. Одређивање места локације материјала на парцели. Поступак утврђивања норми учинка.			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бошњак, Д. (2007): Организација ратарске производње, практикум, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2. Мунђан, П., Живковић Д. (2014): Менаџмент ратарске производње, Пољопривредни факултет, Земун 3. Бошњак, Д. (2001): Организација пољопривредне производње -практикум , Пољопривредни факултет, Нови Сад 4. Бошњак, Д., Родић, В. (2010): Оранице у Србији – Капацитети, размештај и начини коришћења, Пољопривредни факултет, Нови Сад 5. Бировљев, Ј., Томић, Р. (2009): Менаџмент у агробизнису, Економски факултет Суботица 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 3x15=45	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе Традиционална предавања (праћена РРТ презентацијама), рад у групама, дискусионе групе, теренске вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Предавања	5		
Практична настава	5	усмени испт	50
Тест I	20		
Тест II	20		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Менаџмент воћарско-виноградарске производње Management of Fruit Growing and Viticulture production			
Наставник (за предавања): др Мирјана Ж. Лукач-Булатовић, ван. проф. Наставник/сарадник (за вежбе): др Мирјана Ж. Лукач-Булатовић, ван. проф.			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
Циљ предмета: Циљ предмета је да студентима омогући боље разумевање потребних вештина у управљању интеракцијама у производњи и преради воћа и грожђа као интегралном делу комплексног и динамичког система производње хране пољопривреде као целине.			
Исход предмета: Исход предмета је да непрекидним изналажењем, стварањем и успостављањем оптималне организације и оптималним комбиновањем фактора производње омогући постизање максималног профита и сталног раста и развоја производње и прераде воћа и грожђа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Значај и карактеристике производње воћа и грожђа(5). 2. Чиниоци успешности (профитабилности) воћарске производње(4). 3. Организација земљишне територије у воћарству и виноградарству(3). 4. Избор структуре производње у воћарству и виноградарству(2). 5. Организација и економика појединих линија у воћарско- виноградарској производњи(4). 6. Организационо- економика обележја заснивања воћњака и винограда(5). 7. Процена вредности воћних стабала(3). 8. Организација најважнијих радних процеса у производњи воћа и грожђа(6). 9. Облици удруживања у пољопривреди(воћарско- виноградарској производњи) (2). 10. Берба, чување и паковање воћа(3). 11. Организационо-економски аспекти прераде воћа (3). 12. Организационо-економски аспекти прераде грожђа(2). 13. Управљање квалитетом у производњи и преради воћа(3). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i> Појам и значај вишегодишњих засада - основне специфичности воћарско-виноградарске производње, упознавање воћарско-виноградарске производње, књига историје засада, потребни подаци за израду плана утрошка рада и материјала, израда технолошке карте подизања засада и редовне производње воћа и грожђа, план ђубрења, оцена економске ефективности и утрошка рада код избора појединих узгојних облика(12). Планирање капацитета и обима воћарско-виноградарске производње - планирање површина, планирање приноса, планирање потреба прерађивачких капацитета (8). Израда пословног(бизнис) плана (4). Организационо-економски аспекти прераде воћа и грожђа – капацитети за прераду воћа и грожђа, полупрерађени и готови производи од воћа и грожђа, коришћење нуспроизвода у индустрији за прераду воћа и грожђа(4). Примена савремених математичко-статистичких метода у воћарско-виноградарској производњи – производне функције, линеарно програмирањем, мрежно планирање, транспортни проблем (2)			
Литература 1. Лукач Булатовић Мирјана (2014): Економска ефикасност производње и прераде воћа и грожђа, Монографија, Пољопривредни факултет, Нови Сад 2. Милић Д., Лукач Булатовић Мирјана (2017): Менаџмент воћарско-виноградарске производње, Пољопривредни факултет, Нови Сад 3. Werth, K. (2009): Colour and Quality. Association of South Tyrolean Fruit Growers' Cooperatives, Terlan.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3x15=45	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: Усмено, Power Point презентација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
- семинарски рад (1)	10		
Тест (1)	45	усмени испит	45

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Економика пољопривредних газдинстава (Farm Economics)			
Наставник: др Тодор Ђ. Марковић, ванредни професор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Калкулације			
Циљ предмета			
Циљ истраживања је да упозна студенте са применом производних и трошковних функција у биљној и сточарској производњи. Помоћу наведених функција тежи се изналажењу решења за максимизирање (што веће побољшање) резултата (циља) и минимизирање (што веће смањење) утрошка чинилаца за производњу, односно њихово што боље искоришћавање.			
Исход предмета			
Знања која студенти стекну на овом предмету могу да се искористе у научно-истраживачком раду и пракси – посебно при планирању приноса и утрошка код израде аналитичких калкулација у биљној и сточарској производњи.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Значај проучавања економике пољопривредних газдинстава. Основни односи у економици пољопривредне производње. Инпут-аутпут однос или функција производње. Стадијуми производње. Облици производних функција и њихова примена у агорекономским истраживањима. Однос фактор-производ неких важнијих ратарских и сточарских производа. Функција трошкова. Утврђивање зоне рентабилне производње. Утврђивање зоне оптималне интензивности. Комбиновање линија производње на пољопривредном газдинству. Избор између производа и чинилаца за производњу. Интерни ризици на пољопривредном газдинству и екстерни ризици. Утицај временских параметара на висину приноса најважнијих ратарских производа.			
<i>Практична настава</i>			
Вежбе се обављају упоредо са теоријском наставом. Студенти на вежбама примењују знања стечена на предавањима за решавање упрошћених примера.			
Литература			
1) Mußhoff, O., Hirschauer, N.: Modernes Agrarmanagement Betriebswirtschaftliche Analyse- und Planungsverfahren (2., überarbeitete und erweiterte Auflage). Verlag Franz Vahlen GmbH, München, 2011.			
2) Kuhlmann, F.: Betriebslehre der Agrar- und Ernährungswirtschaft (3. Auflage), DLG- Verlag, Frankfurt am Main, 2007.			
3) Dabbert, S., Braun, J.: Landwirtschaftliche Betriebslehre – Grundwissen Bachelor. Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart, 2006.			
4) Bach, P., Hüffmeier, H.: Die Landwirtschaft/Wirtschaftslehre (12. Auflage), BLV Verlagsgesellschaft mbH, München, 2005.			
5) Steinhäuser, H., Langbehn, C., Peters, U.: Einführung in die landwirtschaftliche Betriebslehre. 5. Auflage, Verlag Eugen Ulmer, Stuttgart, 1992.			
6) Marković, T.: Vremenski derivati i upravljanje rizikom u poljoprivredi. Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, 2013.			
7) Ivanović, S., Marković, T.: Upravljanje investicijama u agrobiznisu. Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet Beograd-Zemun, 2018.			
8) Veselinović, B.: Ekonomika i organizacija poljoprivrednih gazdinstava. Univerzitet u Novom Sadu, Ekonomski fakultet Subotica, 1998.			
9) Marko, J., Jovanović, M., Tica, N.: Kalkulacije u poljoprivredi. Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, 1998.			
10) Mirić, S.: Ekonomika poljoprivrednih preduzeća. Univerzitet u Beogradu, Poljoprivredni fakultet Beograd-Zemun, 1968.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3 x 15 = 45		Практична настава: 3 x 15 = 45
Методe извођења наставе			
Настава се изводи класичним путем и путем израде семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и	35	
семинар-и	10		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Рачуноводство пољопривредних предузећа Accounting of agricultural enterprises			
Наставник: Др Вељко П. Вукоје, редовни професор Сарадник: Маст. аекон. Весна Ђ. Дулић; Маст. аекон. Александар Б. Миљатовић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: -			
Циљ предмета: Основни циљ предмета је да студенти савладају методологију двојног књиговодства и упознају се са рачуноводственом функцијом у пољопривредним предузећима, и другим привредним субјектима чија је делатност повезана са пољопривредом.			
Исход предмета: Студенти кроз овај предмет развијају способност да у конкретним условима пољопривредних предузећа организују и воде књиговодствену евиденцију, састављају и тумаче различите рачуноводствене извештаје.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Појам, значај, предмет и задаци рачуноводства. Рачуноводствена начела, рачуноводствени стандарди и политике. Систем и механизам двојног књиговодства. Начела документовања економских промена. Рачуноводство пољопривредних предузећа - специфичности. Контни оквир као средство организације рачуноводства. Разрада аналитичког контног плана за пољопривредна предузећа. Књиговодствено обухватање: основних средстава, материјала новчаних средстава, потраживања, капитала и обавеза. Књиговодствено обухватање трошкова у финансијском и погонском књиговодству. Књиговодствено обухватање готових производа у биљној и сточарској производњи. Књиговодствено обухватање прихода и расхода, финансијског резултата и његове расподеле. Предзакључна књижења, закључни лист, биланс стања, биланс успеха, биланс новчаних токова и закључна књижења. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Задаци, примери и илустрације из: Класификација средстава и извора средстава. Састављање биланса по различитим принципима. Утицај основних билансних промена на биланс. Обрачуни и књижење: сталних средстава, обрта и прираста основног стада, материјала и ситног инвентара, краткорочних потраживања и пласмана, обавеза и капитала. Књижење трошкова: у финансијском књиговодству и по местима у погонском књиговодству за пољопривреду. Књижење завршетка производње у пољопривреди, продаје производа, прихода, расхода и резултата. Израда комплетног примера обрачуна и књижења трошкова и резултата за пољопривредно предузеће. Састављање закључног листа, биланса стања и биланса успеха.			
Литература: 1. Дмитривић Шапоња, Љиљана, Петковић, Ђерђи: Рачуноводство, Економски факултет, Суботица, 2012. 2. Вукоје, Вељко: Рачуноводство пољопривредних предузећа - <i>практикум</i> , Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2017. 3. Кисић, Д., Рекецки, Ј., Обреновић, Д.: Основи рачуноводства и пољопривредно рачуноводство, Савремена администрација, Београд, 1991. 4. Група аутора: Примена контног оквира за привредна друштва, задруге и предузетнике, СРРС, Београд, 2015 5. Вукоје, Вељко: Рачуноводство пољопривредних предузећа - <i>материјал са предавања</i> , 2017.			
Број часова активне наставе			Остали часови:-
Предавање: 4x15=60	Вежбе: 4x15=60	Други облици наставе: -	
Методe извођења наставе: Предавања пропраћена power point презентацијама, активно укључивање студента, дискусије, анализе примера из праксе. Практична настава обухвата обрачун и књижења конкретних примера, демонстрационе вежбе, упознавање са рачуноводственим софтвером и др. Писмена и усмена провера знања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	8	писмени испит	30
практична настава	8	усмени испит	30
тестови	24	

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Менаџмент сточарске производње Management of Livestock Production			
Наставник: Бошњак В.Даница, Вукелић Б. Наташа			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање студената са законитостима и методама рационалне организације производње и рада у сточарству како би се остварио најповољнији резултат на ниивоу производне јединице са аспекта економике производње.			
Исход предмета Студенти који положи овај предмет,способни су да у пракси примене методе рационалне организације производње и рада и на тај начин допринесу економски оправданој производњи у сточарству.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Предмет проучавања и повезаност са другим научно-наставним дисциплинама. Организационе карактеристике узгоја преживара и непреживара. Могућности и перспективе неконвенционалне сточарске производње. Функције сточарства у процесу друштвене репродукције. Заступљеност сточарства у регионима и на газдинству. Организација – структура стада и сточног фонда, промене броја стоке током производног циклуса, односно планског периода. Систем индустријске и биолошке производње у сточарству.Организација исхране, план и биланс сточне хране за преживаре, динамика обезбеђења хране за непреживаре и неконвенционалне сточарске производње. Линије производње, типови и величина производних јединица. Избор технолошких решења и опреме. Оптимални период коришћења проплодних грла и најповољнији моменат продаје производа. Менаџмент и организација производње и коришћења животињских врста. Утицај сточарства на екосистем и животну средину. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Хоризонтална и вертикална интеграција; Заступљеност по врстама животиња и линијама производње; Динамика промене броја и структура стада током процеса производње и планског периода; Репродукција, организација оплођавања и приплођавања. Пројектовање величине фарме, периода коришћења приплодних грла и најповољнијег момента продаје стоке и сточних производа. Врста хранива, извори и биланс сточне хране. Проучавање и нормирање технолошког и радног процеса у сточарству.			
Литература: 1. Крстић, Б., Лучић, Ђ.: Организација и економика производње и прераде сточних производа, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2000. 2. Крстић, Б., Томић, Р., Сорак, Г.: Организација и економика сточарске производње, практикум, Четврто издање, "Службени гласник", Београд, 2000. 3. Kay R. D., Edwards W. M., Duffy P.A.(2008): Farm Management, sixth edition, Mc Graw Hill,ISBN:78-0-07-302829-3 4. Field T. G., Taylor R. E. (2009): Scientific Farm Animal Production, An Introduction to Animal Science, ninth edition, Pearson International Edition, ISBN: 978-0-13-701077 5. Бировљев, Ј., Томић, Р. (2009): Менаџмент у агробизнису, Економски факултет Суботица			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 3x15=45	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: Традиционална давања (праћена PPT презентацијама), рад у групама, дискусионе групе, теренске вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Теоријска предавања	5		
Практична настава	10	усмени испт	45
Тест I	20		
Тест II	20		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Таксација у пољопривреди / Evaluation in agriculture			
Наставник: Недељко, Љ., Тица, Зекић Н. Владислав, Милић М. Драган			
Сарадник: Милић М. Драган			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: -			
Циљ предмета			
Упознавање студената са карактеристикама процењивања у пољопривредној производњи, процењивања имовине, обавеза и капитала предузећа.			
Исход предмета			
По завршетку курса студенти ће бити оспособљени за самосталну израду процена унутар пољопривредне делатности, процене имовине, обавеза и капитала.			
Садржај предмета			
Значај место и методика таксација у пољопривреди, Инструменти таксације у пољопривреди, Процењивање вредности прозоводње, Процењивање материјала, Основи процењивања средстава за производњу, Методе процењивања имовине, Процењивање грађевина, Процењивање воћњака, Процењивање стоке, Процењивање обртних средстава, Процењивање индивидуалних газдинстава, Процењивање вредности капитала предузећа, Приносна вредност капитала, Нето тржишна вредност капитала, Ликвидациона вредност капитала			
<i>Практична настава: Вежбе,</i>			
Вежбе се обављају упоредо са теоријском наставом. Основни принципи процењивања, Основни методи процењивања, Процењивање елемената производње, Процена вредности предузећа и/или његових делова, Приносна вредност капитала, Методе процене имовине преодузећа, Методе процене обавеза предузећа, Формирање извештаја о процени вредности капитала.			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Леко Вера, Влаховић А., Познанић В.: Процена вредности капитала , методологија и примери, Економски институт, Београд, 1997. 2. Ђурић, К., Јанковић, Д., Милић, Д., Томаш Симин, М., и Главаш Трбић Д.: Регулативе у пољопривреди Европске уније, ИСБН 978-86-7520-463-3, Пољопривредни факултет Нови Сад, 2019. 3. Павлек, В.: Пољопривредна таксација, Свеучилиште у Загребу, 1960 4. Марко, Ј., Јовановић, М. и Тица, Н.: Калкулација у пољопривреди, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 1998. 5. Андрић, Ј: Трошкови и калкулације у пољопривредној производњи Пољопривредни факултет Београд, 1991. 6. Родић, Ј.: Пословне финансије и процена вредности предузећа, Економика, Београд, 1991. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2 x 15 = 30	Вежбе: 1 x 15 = 15	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе:			
Настава се изводи кроз упознавање студената са теоријом. Тумачење теорије врши се кроз израду показних и практичних примера у оквиру вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	40	
семинар-и			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Тржиште агроиндустријских производа			
Наставник: Бранислав, И. Влаховић			
Сарадник: Вук, В. Радојевић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета:			
Предмет треба да омогући студенту стицање знања, односно разумевање теорије и аналитике тржишта и промета агроиндустријских производа и односа на домаћем и међународном тржишту.			
Исход предмета			
Студент треба да буде оспособљен за рад на пословима: анализе домаћег и међународног тржишта и промета агроиндустријских производа.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Предмет се састоји из два дела;			
➤ Општи део:			
-Тржиште: појам тржишта, типологија, димензије, сегментација и карактеристике тржишта пољопривредно-прехрамбених производа. Понуда пољопривредно-прехрамбених производа. Тражња пољопривредно-прехрамбених производа. Чиниоци који утичу мна тражњу – број потрошача, доходак, цена, укрштена еластичност тражње, навике потрошача и други чиниоци тражње. Цене: промена (кретање) цена, врсте цена, паритети цена, формирање и регулисање цена. Промет пољопривредно-прехрамбених производа, непосредни промет, посредни промет, трговина на велико и трговина на мало.			
➤ Специјални део:			
-Тржиште житарица, тржиште индустријског биља, тржиште поврћа, тржишта воћа, грождја и вина. Тржиште меса и млека			
<i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Семинарски радови.			
Литература			
Влаховић, Б.,: Тржиште агроиндустријских производа – општи део, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2013.			
Влаховић, Б.,: Тржиште агроиндустријских производа – специјални део, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2017.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3 x 15 = 45	Вежбе: 2 x 15 = 30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе:			
Предавања, вежбе и интерактивна настава. Провера знања у току наставе путем колоквијума.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена - 30	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	-
практична настава	10	усмени испт	70
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy				
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво				
Назив предмета: Финансије и финансијско пословање/ Finances and Financial Business				
Наставник: Недељко, Љ., Тица, Зекић Н. Владислав, Милић М. Драган				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 5				
Услов: -				
Циљ предмета Упознавање студената са циљевима и методама рада финансијске функције предузећа, основним теоријским претпоставкама финансијске стратегије и тактике, функционисањем и инструментима тржишта новца и капитала, основама финансијског планирања и санације и реорганизације предузећа.				
Исход предмета По завршетку курса студенти ће бити оспособљени обављање финансијских обрачуана и извођење сложених финансијских пројекција. Поред тога, стећи ће знања потребно за аналитичко тумачење финансијских извештаја.				
Садржај предмета Финансијска функција предузећа; Финансијска политика и правила финансирања; Финансијско тржиште и финансирање; Финансијско планирање; Финансијска стратегија; Финансијска консолидација предузећа; Управљање финансијским пласманима; Технолошко и организационо управљање; Ликвидност и биланс предузећа; Платни промет; Стечај и реорганизација привредних друштава; Обрачун камате; Обрачун дисконтне стопе; Процена вредности имоовине и капитала; Утврђивање и анализа финансијског резултата; Алтернативни облици финансирања. <i>Практична настава: Вежбе,</i> Појам и задаци финансијске службе; Обрачун камата и банкарских накнада; Пример процене вредности капитала, Утврђивање финансијске равнотеже; Алтернативни облици финансирања.				
Литература: 1. Родић, Ј., Филиповић, М.: Пословне финансије, Београд, Асимех, 2006. 2. Родић, Ј.: «Пословне финансије и процена вредности предузећа», Економика, Београд, 1991. 3. Пушара, К.: «Међународне финансије», Велзал пресс, Београд, 2000. 4. Dougals R. Emery, John D. Finnerty.: Corporate financial managment, Prentice hall, UperSadde River, 1998. 5. Schneeberger, K, Osborn, D, Љутић, Б.: Финансијско планирање у агробизнису, Панда граф, Београд, 1995.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавања: 4 x 15 = 60	Вежбе: 3 x 15 = 45	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Настава се изводи кроз упознавање студената са теоријом. Тумачење теорије врши се кроз израду показних и практичних примера у оквиру вежби.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	10	писмени испит		
практична настава	10	усмени испит		40
колоквијум-и	40		
семинар-и				

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Агроеколошки менаџмент / Agrienvironmental Management			
Наставник: Весна О. Родић			
Сарадник: Јелена Ј. Деспотовић (рођ. Карапанџин)			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Основни циљ је да, полазећи од ограничености природних ресурса са једне и асимилацијске способности животне средине са друге стране, студенте, будуће доносиоце одлука, оспособи да доносе друштвено одговорне одлуке, што могу уколико разумеју неодрживост искључиво економског вредновања и познају инструменте за управљање животном средином и ресурсима.			
Исход предмета: Студенти кроз овај предмет развијају способност критичког и холистичког мишљења, усвајају нове ставове и вредности у вези са природним ресурсима и животном средином, разумеју значај и потребу одрживог развоја и оспособљавају се да сагледају међузависност људске активности и животне средине, те да организују производњу и услуге на начин који је економски, еколошки и друштвено прихватљив.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Увод; Основни еколошки проблеми; Узроци савремене еколошке кризе; Природни ресурси – појам и подела; Одрживо коришћење природних ресурса; Проблеми управљања природним ресурсима у мање развијеним земљама; Концепт одрживог развоја; Стратегија одрживог развоја Србије; Међузависност пољопривреде и животне средине; Проблеми управљања водним и земљишним ресурсима; Еколошки прихватљиви системи пољопривредне производње и одрживи облици руралног туризма; Праћење стања животне средине; Мере и акције заштите животне средине; Слабости тржишне економије; Појам екстерналија; Интернизација екстерних трошкова; Оптимирање друштвено-прихватљивог нивоа загађења (Коузова теорема – Coase theorem и Пигуов порез – Pigouvian tax); Инструменти управљања у области заштите животне средине; Значај међународне сарадње; Правна регулатива у области заштите животне средине.			
<i>Практична настава:</i> Вежбе се одвијају кроз (тимски) семинарски рад и активно учешће студената у дискусијама о одабраним темама. Теме су прилагођене интересовањима студената и одговарају актуелној проблематици у овој области. Теме које се, између осталог, обрађују су: Циљеви одрживог развоја, Демографски притисак на ЖС, Климатске промене, Негативан утицај урбанизације на ЖС, Еколошка свест, Значај развоја алтернативних извора енергије, Проблеми управљања отпадом, Рециклажа у функцији заштите ЖС, Пољопривреда као загађивач и као произвођач енергије, Значај добре пољопривредне праксе, Значај стандардизације у области заштите ЖС, Управљање ЖС на локалном нивоу, Учесће јавности у доношењу одлука у области заштите ЖС.			
Литература:			
1. Родић, В. (2018): Бесплатан материјал доступан студентима за праћење наставе и припрему испита (PDF)			
2. Џефри Сакс (2014): Доба одрживог развоја, Службени гласник, Београд			
3. Radmilo, Pešić (2012): Ekonomika životne sredine i prirodnih resursa, Zavod za udžbenike, Beograd			
4. Џонатан Х. (2009): Економија животне средине и природних ресурса: савремени приступ, Датастатус, Београд			
5. Ћтнјај, М., Ћтнјај, К. (2009): Menadžment održivog razvoja, Udžbenici sveučilišta u Rijeci, Rijeka			
6. Голушин, М. (2006): Екоменаџмент, Факултет за предузетни менаџмент, Нови Сад			
7. Бошковић, Ј., Иванц, А., Симић, Ј. (2003): Одрживи развој пољопривреде и заштита животне средине, Мегартенд универзитет, Београд			
Број часова активне наставе:			Остали часови:
Предавања: 4 x 15 = 60	Вежбе: 2 x 15 = 30	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе: традиционална предавања (заснована на РРТ презентацијама), семинарски радови, дискусионе групе, менторски рад са студентима, теренске вежбе (посета установама или привредним субјектима и разговор о основним еколошким проблемима и начинима њиховог решавања)			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
тест 1 и тест 2 (15+25)	40	
семинарски рад	10		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Планирање и пројектовање; Planning&Projecting			
Наставник:(Име, средње слово, презиме): Небојша Ђ. Новковић, редовни професор			
Сарадник: Наташа Б. Вукелић, асистент			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ:6			
Услов:			
Циљ предмета: Стицање сазнања о планирању и пројектовању у пољопривреди, прехранбеној индустрију и агротуризму. Савладавање термиолошких појмова из планирања и метода и техника планирања и пројектовања у пословним система у агрокомплексу.			
Исход предмета: Оспособљеност за израду пословних планова (дугорочних, средњорочних, годишњих и оперативних), бизнис планова и економске оцене инвестиционих пројеката. Савладавање класичних метода планирања, метода оптимизације (ЛП) и мрежног програмирања (СРМ).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Увод, планирање; предвиђање; планске одлуке; инвестиције у пољопривреди; економски елементи и показатељи оцене инвестиције; бизнис планови у пољопривреди; методе планирања; примена линеарног програмирања у пољопривреди; модели ЛП у пољопривреди; посете институцијама у привреди и упознавање са израдом различитих врста планова и пројеката <i>Практична настава:</i> На вежбама се раде школски задаци примене метода које се користе у планирању и пројектовању пољопривредне производње (методе линеарног програмирања и мрежног планирања, као и методе за оцену инвестиција. Раде се конкретни примери студија случаја израде бизнис планова, поставке организационе структуре и анализе и пројектовања пословног система у агробизнису.			
Литература: 1. Новковић, Н. (2018): Планирање и пројектовање, УНС, Пољопривредни факултет, Нови Сад 2. Новковић, Н., Родић Весна, Вукелић Наташа (2008): Линеарно програмирање – примери и задаци, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет.			
Број часова активне наставе: 60+45			Остали часови
Предавања: 15 x 4 = 60	Вежбе: 15x3=45	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања уз помоћ видео бима. Активан рад на вежбама. Рад у рачунарској лабораторији са програмским пакетом за линеарно програмирање. Стручне посете пословним системима у агрокомплексу.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	20
практична настава	5	усмени испит	30
колоквијум-и	20	
семинар-и	20		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Обрачун и анализа резултата у пољопривреди Calculation and analysis of results in agriculture			
Наставник: Др Вељко П. Вукоје, редовни професор			
Сарадник: Маст. аекон. Весна Ђ. Дулић; Маст. аекон. Александар Б. Миљатовић			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Рачуноводство пољопривредних предузећа			
Циљ предмета: Основни циљ предмета је да се студенти упознају са методама и поступцима утврђивања и анализе резултата и најбитнијих услова пословања привредних субјеката из области пољопривреде.			
Исход предмета: Студенти кроз овај предмет развијају способност да у конкретним условима правилно одаберу и изврше одговарајуће анализе, презентују резултате, дају оцену и предлоге за побољшање пословања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Циљеви, задаци и методе анализе пословања, са акцентом на пољопривредну производњу. Анализа производних резултата пољопривредних субјеката. Анализа финансијских показатеља успеха. Анализа фактора који утичу на формирање појединих категорија успеха. Анализа форме, садржине и реалности биланса стања. Анализа сталне и обртне имовине. Анализа радне снаге. Анализа извора финансирања и њихове усклађености са средствима. Анализа трошкова пословања. Анализа релативних мерила и индикатора успеха пословања. Анализа финансијског положаја. Анализа могућности побољшања финансијског резултата и финансијског положаја. Анализа услова привређивања. Анализа основних производних и економско-финансијских показатеља успеха на индивидуалним пољопривредним газдинствима. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Задаци, примери и илустрације (са акцентом на пољопривреду) из: Анализа производних резултата. Анализа степена интеграције у пољопривреди. Анализа економских и финансијских показатеља успеха пословања. Анализа сталне и обртне имовине. Анализа радне снаге. Анализа усклађености средстава и њихових извора. Анализа трошкова. Анализа релативних мерила и индикатора успеха пословања. Анализа показатеља финансијског положаја. Анализа основних производно-економских показатеља на индивидуалним пољопривредним газдинствима.			
Литература 1. Родић, Јован, Вукелић, Годрана, Андрић, Мирко: Теорија, политика и анализа биланса, Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 2007. 2. Родић, Јован, Андрић, Мирко, Вукелић, Гордана, Вуковић, Бојана: Анализа финансијских извештаја (друго, допуњено и измењено издање), Економски факултет, Нови Сад, 2017. 3. Вукоје, Вељко: Финансијски положај предузећа из области пољопривреде и прехранбене индустрије Војводине, Пољопривредни факултет Нови Сад, 2015. 4. Малешевић, Ђ., Старчевић, В.: Пословна анализа, Универзитет у Источно Сарајеву, Факултет пословне економије Бијељина, 2010. 5. Мијић, Борђе: Финансијска анализа пословања. Пољопривредни факултет, Нови Сад, 1991. 6. Дохчевић, С., Малешевић, Ђ.: Систем анализе пословања и информације у предузећу, Савремена администрација, Београд, 1989.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 4 x 15=60	Вежбе: 4 x 15=60	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: Предавања пропраћена power point презентацијама, активно укључивање студента, дискусије, анализе проблема из праксе. Практична настава обухвата решавање конкретних примера, демонстрационе вежбе и др. Писмена и усмена провера знања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	8	писмени испит	20
практична настава	8	усмени испит	50
тестови	14		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Економика водопривреде – Water management economics			
Наставник: Недељко, Љ., Тица, Зекић Н. Владислав, Милић М. Драган			
Сарадник: -			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 4			
Услов: Калкулације, планирање и пројектовање			
Циљ предмета: Упознавање са улогом водопривреде и водопривредних грана. Савладавање методологије за оцену економске ефективности изградње и коришћења водопривредних објеката/система. Изучавање метода тарификације воде и водопривредних услуга. Планирање развоја водопривредних објеката/система			
Исход предмета: Као члан стручног тима доприноси решавању проблема код планирања и коришћења водопривредних објеката/система. Рад на текућим проблемима у водопривредним и комуналним предузећима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Економске карактеристике и структура водопривреде. Економика заштите од поплава и уређење водотока. Економика заштите од ерозије и бујица. Економика одводњавања. Економика каналсања насеља и индустрије. Економика водоснабдевања. Економика наводњавања. Економика заштите вода и водотока. Економски аспекти изградње регионалних система. Тарификација воде и водних услуга. Планирање у водопривреди. Финансирање и инвестиције у водопривреди. <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад Израда практичних примера код процене штета од поплава и суше. Израда студија оправданости изградње појединих водопривредних објеката/ система. Планирање оптималне структуре производње у одводњавању/наводњавању. Прорацун цене коштања воде и водопривредних услуга. Израда модела планирања развоја водопривредних објеката/система.			
Литература 1. Бајчетић М. (2010): Систем вредности водопривреде. Прометеј, Нови Сад. 2. Бајчетић М. (2009): Економија водопривреде. Прометеј, Нови Сад. 3. Поткоњак С. (1991): Економика водопривреде, Пољопривредни факултет, Нови Сад. (ново издање је у припреми). 4. Shaw D. (2009) Water Resource Economics. Edward Elgar Publishing, UK 5. Godfrey Jayne (2012): Water accounting. Edward Elgar Publishing, UK. 6. Loucks D. At all (2010): Water Resources Systems Planning and Management. UNESCO Publishing. 7. Гогић П. (2011): Економска ефективност инвестирања у хидромелиорације. Пољопривредни факултет, Земун.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 4 x 15 = 60	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе Класична предавања уз помоћ видео бима. Презентација практичних примера од стране студената из процене штета, студија оправданости и планова развоја. На терену упознавање са појединим водопривредним предузећима као и изграђеним водопривредним објектима/системима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20	тест из теоријске наставе	30

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми: Агроекономија – Agricultural Economics			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Енглески језик I – English Language I			
Наставник: др Бојана Б. Комароми, мр Александар М. Јагровић, мр Игор Ђ. Цвијановић			
Сарадник: др Бојана Б. Комароми, мр Александар М. Јагровић, мр Игор Ђ. Цвијановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Усвајање, утврђивање и надоградња основних образаца граматике, изговора, говорног и писаног језика ради оспособљавања студената за формалну и неформалну комуникацију на општем енглеском језику. Упознавање студената са стручном литературом, односно усвајање и активација основних термина и појмова из домена пољопривреде и уже научне области релевантне за студијски програм.			
Исход предмета			
Студенти ће бити оспособљени да се активно служе општим енглеским језиком на основном, нижем средњем или средњем нивоу знања у говорном и писаном медијуму у зависности од нивоа на коме су похађали наставу (A1, A2 или B1 ниво на основу <i>Common European Framework of Reference for Languages</i>). Студенти ће такође бити оспособљени да препознају и активно користе основне стручне термине и појмове из области пољопривреде и уже научне области релевантне за студијски програм.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Фонетика – врши се интервенција у изговору студената на нивоу акцента и интонације у циљу приближавања њиховог изговора једном од стандардних варијетета енглеског језика – британском или америчком. Морфологија – Именице – множина, род, генитив. Заменице – личне, присвојне, повратне, упитне, релативне. Придеви – творба и поређење. Прилози – грађење, место и поређење. Глаголи – глаголски облици, помоћни глаголи, модални глаголи, глаголска времена, герунд. Синтакса – Ред речи, проста реченица, сложена реченица, реченична веза. Лексика – Фразеолошки глаголи, идиоми, сложенице и колокације. Превођење – Превођење се обавља у оба смера – како са српског на енглески језик тако и са енглеског на српски језик.			
<i>Практична настава:</i> Вежбање говорног језика кроз обраду практичних животних ситуација. Развијање способности и техника превођења. Активација граматике у служби комуникације. Презентације уско везане за струку. Усвајање вештина презентовања на енглеском језику.			
Литература			
1. Doff Adrian et al., <i>Empower Elementary</i> , University Printing House, Cambridge, UK, 2015.			
2. Doff Adrian et al., <i>Empower Pre-Intermediate</i> , University Printing House, Cambridge, UK, 2015.			
3. Doff Adrian et al., <i>Empower Intermediate</i> , University Printing House, Cambridge, UK, 2015.			
4. Whitby Norman, <i>Business Benchmark – BEC Preliminary</i> , 2 nd Ed., Cambridge University Press, UK, 2013.			
5. Гајић Ранка, <i>English in Agriculture</i> , Научна књига КМД, Београд, 2005.			
6. O’Sullivan Neil, D. Libbin James, <i>Career Paths: Agriculture</i> , Express Publishing, Newbury, EU, 2011.			
7. Murphy Raymond, <i>Essential English Grammar in Use</i> , 4 th Ed., Cambridge University Press, 2015.			
8. Murphy Raymond, <i>English Grammar in Use</i> , 4 th Ed., Cambridge University Press, 2012.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације. Рад у малим групама. Рад у паровима. Самостални рад уз употребу аудио–визуелних средстава.			
Оцена знања (максималан број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
Колоквијум–и	15+15		
семинар–и	–		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво.			
Назив предмета: ПРЕДУЗЕТНИЧКА ЕКОНОМИЈА - Entrepreneurial Economy			
Наставник: Проф. др Катарина Ђурић, ванредни професор			
Сарадник: MSc. Мирела Томаш Симин, асистент, MSc. Даница Главаш - Трбић, асистент			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Упознавање студената са основним категоријама предузетничке економије, као и осмишљавања, покретања и успешне имплементације предузетничког бизниса.			
Исход предмета			
Студенти су по завршетку курса упознати са основама предузетништва и менаџмента, моделима финансирања предузетничког бизниса, стварања и развијања сопствене пословне идеје као и самосталне примене стеченог знања из методологије израде бизнис (пословног) плана.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Предузетништво у теорији и пракси економског развоја (Развој економских теорија о предузетништву; Појам предузетништва, Личност и понашање предузетника, Предузетништво као нова развојна филозофија, аграрно предузетништво, развој и проблеми предузетништва у Србији); Технолошка открића и предузетништво; Савремени изазови предузетништва; Политика државе у подстицању развоја малог бизниса; Иновације; Настајање предузетничких подухвата (иновације и предузетничке идеје, пословно планирање у функцији отпочињања предузетничког подухвата, пословне комуникације у предузетништву); Стратегија и планирање предузетничких подухвата (стратегија предузећа, маркетинг планирање, организационо планирање); Предузетничке стратегије и улога менаџмента у предузетничким подухватима; Финансирање предузетничког подухвата; Бизнис (пословни) план; Управљање предузетничким подухватима; Маркетинг и предузетништво; Ризик у предузетничком понашању; Људски ресурси и предузетнички подухват; Информационе и комуникационе технологије, е-пословање и предузетништво.			
<i>Практична настава</i>			
За сваку наставну јединицу са предавања предвиђена су теоријска излагања, као и активно учешће студената у виду решавања одређених проблемских ситуација и дискусије. Вежбе се одвијају у више група а укључују следеће активности: појашњавање градива; презентације семинарских радова и дискусија.			
Литература			
1. Пејановић, Р., Његован, З.: Предузетништво и (агро)економија, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2009.			
2. Дракер, П.: Иновације и предузетништво, пракса и принципи, Привредни преглед, Београд, 1991.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2x15=30	Практична настава: 2x15=30	
Методe извођења наставе			
Предавања, презентовање семинарских радова на часовима вежби, менторски рад са студентима, дискусија на часовима наставе и вежби.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена (50)	Завршни испит	Поена (50)
Присутност на вежбама	5	Усмени испит	50
Присутност на предавањима	5		
Семинарски рад	10		
Тестови	30		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Управљање људским ресурсима 1/ Human Resource Management 1			
Наставник: Весна О. Родић			
Сарадник: Јелена Ј. Деспотовић (рођ. Карапанџин)			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета:			
Циљ предмета је да припреми студенте за излазак на тржиште рада и развој каријере, односно упозна их са значајем људских ресурса, савременим трендовима у управљању људским ресурсима и законодавством у овој области, како би у пракси прво били одабрани и постали део успешног тима, а касније и били способни да одаберу, мотивишу и задрже најквалитетније кадрове			
Исход предмета:			
Знања и способности која стекну и развију на овом предмету студенти могу универзално користити, без обзира на то на каквим пословима буду радили у току своје каријере. Они су свесни значаја људских ресурса, знају разлику између управљања стварима и руковођења људима и као такви се лакше уклапају у тим, боље комуницирају са окружењем и доприносе стварању позитивне радне атмосфере, а тиме и успеху колектива у ком раде.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i>			
Увод – појам, предмет и циљеви управљања људским ресурсима; Место функције управљања људским ресурсима у организацији; Фазе развоја управљања људским ресурсима; Савремени трендови у управљању људским ресурсима; Утицај променљивог окружења; Управљање једнаким могућностима и различитостима; Врсте дискриминације; Програми позитивне акције; Планирање и регрутовање људских ресурса; Анализа посла; Интерни и екстерни извори регрутовања; Селекција; Тестирање; Интервјуисање; Неконвенционални методи селекције; Задржавање особља; Управљање перформансама запослених; Управљање награђивањем; Напредовање, усавршавање и развој у организацији;			
<i>Практична настава:</i>			
Вежбе се одвијају кроз (тимски) семинарски рад и активно учешће студената у дискусијама о одабраним темама. Теме су прилагођене интересовањима студената и одговарају актуелној проблематици у овој области. Могуће теме су: Утицај глобализације и технолошког напретка на управљање људским ресурсима; Расна, полна и старосна дискриминација; Родна равноправност; Однос према различитим сексуалним оријентацијама; Сексуално узнемиравање на послу; Однос према особама са инвалидитетом; Злостављање на раду (мобинг); Регрутовање на универзитетима и путем Интернета; Запошљавање на бази препорука; Неконвенционални методи селекције (полиграф, графологија, астрологија...); Писање мотивационог писма, Писање биографије (CV), Припрема за излазак на интервју; Пословно облачење (Dress code); Невербална комуникација; Технике и вештине презентовања			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Родић, Весна (2018): Управљање људским ресурсима, бесплатан материјал доступан студентима за праћење наставе и припрему испита у PDF формату 2. Деслер, Ц. (2007): Основи менаџмента људских ресурса, Дата статус, Београд 3. Price, A. (2007): Human Resource Management in a Business Context, 3rd Ed., Thomson 4. Noe, R., Hollenbek, D., Gerhat, B. (2006): Menadžment ljudskih potencijala, МАТЕ, Загреб 5. Торингтон, Д, Хал, Л., Тејлор, С. (2004): Менаџмент људских ресурса, Датастатус, Београд 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2 x 15 = 30	Вежбе: 2 x 15 = 30	Други облици наставе:	
Студијски истраживачки рад:			
Методе извођења наставе: традиционална предавања (заснована на РРТ презентацијама), семинарски радови, дискусионе групе, игра улога, менторски рад са студентима, теренске вежбе (посета установама или привредним субјектима и разговор о проблемима управљања људским ресурсима и начинима решавања).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	60
практична настава	5	усмени испит	10
домаћи задаци	10	
семинарски рад	10		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: АГРАРНА ПОЛИТИКА / Agricultural Policy			
Наставник: Проф. др Катарина М. Ђурић, ванредни професор			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
<p>Циљ предмета</p> <p>Основни циљ предмета јесте да студенте редовних студија упозна са суштином теорије и праксе примене мера економске политике у области пољопривреде као подсистема у оквиру укупног система економске политике једне земље. Такође, циљ је и да се студентима покаже теорија и пракса економске политике у области аграра развијених земаља са већ изграђеним тржишним привредама, земаља које су већ одмакле у процесу транзиције из социјалистичких у тржишну привреду као и аграрне политике европске уније, односно, политике која мора да кореспондира и са правилима светске трговинске организације као основном глобалном процесу коме теже привреде практично свих земаља у свету.</p>			
<p>Исход предмета</p> <p>Програм је подешен тако да студентима приближи философију, теорију и праксу везану за конципирање, изградњу, имплементацију, праћење и оцену примене појединачних и интегрисаних мера аграрне политике у једном систему као и кореспонденцију таквог система или мера са напредним и ефикасним системима који представљају парадигму развојних и системских стремљења Републике Србије како на макро тако и на нижем – регионалном и локалном нивоу.</p>			
<p>Садржај предмета</p> <p>Појам, предмет изучавања и место аграрне политике у систему друштвених наука. Структура аграрне политике: циљеви, субјекти (носиоци) и мере (инструменти) аграрне политике – појмовно одређење. Историјски преглед и емпиријске тенденције и међузависности аграрно политичких мера на различитим нивоима њиховог конципирања, изградње система економске политике, њене имплементације, праћења и оцењивања успеха; Тенденције у развоју аграрне политике у свету – глобални и регионални аспекти; Конкурентност и одрживост као циљне функције аграрне политике у међународним и националним оквирима – тенденције и перспективе; Аграрна политика економских интеграција у свету - приказ Заједничке аграрне политике Европске Уније (САР), њене полазне циљеве и остварене домете, утицај САР-а на будуће тенденције у развоју светске производње и трговине пољопривредно-прехрамбених производа као и на физиономију аграрне политике у оквиру процеса либерализације светских трговинских токова и успостављања правила Светске трговинске организације (СТО), Физиономија и структура мера аграрне политике аплицираних на услове Србије са освртом на: систем и политику цена и механизме увозне заштите и извозних подстицаја; кредит и кредитну политику; порески систем и социјалне димензије; мере из области земљишне политике и поседовних односа, Основне детерминанте пољопривредне политике на нашем простору – чиниоци, структура и сл.</p> <p><i>Практична настава:</i> Вежбе, организоване у виду класичне интерперетације, семинарских радова са дискусијом и тестова.</p>			
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ђурић, К., Његован, З. (2016): <i>Економика пољопривреде</i>, уџбеник, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад 2. Ђурић, К. (2018): <i>Пољопривреда и рурални развој Србије у процесу европских интеграција</i>, монографија, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад 3. Пејановић, Р., Његован, З. (2011) <i>Принципи економије и аграрна политика</i>, уџбеник, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Education and Culture TEMPUS, Нови Сад. 4. Пејановић, Р., Његован, З., Тица, Н. (2007) <i>Транзиција, рурални развој и аграрна политика</i>, Пољопривредни факултет и Економски институт, Нови Сад - Београд 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2x15 = 30	Практична настава: 2x15 = 30
Методe извођења наставе			
предавања, дискусије; консултације; вежбе; колоквијуми; семинарски радови; презентације индивидуалних и групних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава		усмени испит	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	15		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Предузетнички менаџмент / Entrepreneurship management			
Наставник (за предавања): др Мирјана Ж. Лукач-Булатовић, ван. проф.			
Наставник/сарадник (за вежбе): др Мирјана Ж. Лукач-Булатовић, ван. проф.			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета:			
Двосмерни ток комуницирања у смислу што бољег разумевања предузетништва као актуелне пословне филозофије, као и значаја и улоге предузетника у савременом привредном и економском развоју, уз савладавање основних знања и вештина неопходних за покретање и вођење сопственог бизниса.			
Исход предмета:			
Да допринесе схватању суштине предузетништва као потребе и делатности сталних иновација, улагања и комбиновања производних фактора који имају изгледа да доносе профит, са ризиком тежње у правцу раста и развоја бизниса у пољопривреди Републике Србије.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
1.Облици организовања предузећа у пољопривреди(1). 2. Појам система-предузеће као пословни систем (1). 3. Појам, значај и функције менаџмента(2). 4. Предузетништво и предузетник (2). 5 Дефинисање појмова предузетништво и предузетник (2). 6. Развој теорије предузетништва (1). 7. Историјска димензија суштине предузетништва и предузетника (1). 8. Карактеристике предузетништва и предузетника(2). 9. Модели предузетничких активности (2). 10. Процес предузетништва (2). 11. Школе иновативног предузетништва (1). 12. Предузетнички миље (структура) (1). 13 Предузетничко-менаџерско понашање жена (2). 14. Методологија израде пословног (бизнис) плана (6). 15. Производни програми у пољопривреди (4).			
<i>Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Упознавање кандидата са основама израде и оцене производних програма у пољопривреди. Студије случаја. Семинарски рад.			
Литература			
1. Цвијановић Д., Михаиловић Б., Пејановић Р. (2012): Пословна етика и комуницирање, Институт за економику пољопривреде, Београд.			
2. Милић Д., Лукач Булатовић Мирјана (2017): Менаџмент воћарско-виноградарске производње, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
3. Средојевић Зорица (2011):Трошкови безбедности и квалитета хране, Пољопривредни факултет, Београд			
Број часова активне наставе			
Предавања: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
			Остали часови
Методe извођења наставе: Усмено, консултације, Power Point презентација.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Семинарски рад (1)	20		
Присуство на предавањима	5	Писмени испит	70
Активност на часу	5		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Менаџмент производње и прераде пољопривредних производа Management of Production and Processing Agricultural Products			
Наставник (за предавања): др Мирјана Ж. Лукач-Булатовић, ван. проф. Наставник/сарадник (за вежбе): др Мирјана Ж. Лукач-Булатовић, ван. проф.			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Менаџмент воћарско-виноградарске производње			
Циљ предмета: да студентима пружи основна знања и потребне вештине у управљању и координацији пословних активности за успешно постизање дефинисаних циљева у организацији производње и преради биљних производа као интегралном делу комплексног и динамичког система производње хране пољопривреде као целине.			
Исход предмета: да непрекидним изналажењем, стварањем и успостављањем оптималне организације и оптималним комбиновањем фактора производње омогући постизање максималног профита и сталног раста и развоја производње и прераде биљних производа.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основни постулати пословне филозофије тржишне привреде - Акционарство (деоничарство), предузетништво, менаџерство (3). Основне карактеристике система – Појам и класификација система, системски концепт предузећа (3). Менаџмент и агроменаџмент – Појам и дефиниција, класификација агроменаџмента (6). Одрживи развој – Појам и генеза – Економика природних ресурса и екстерни ефекти, економске последице развоја пољопривреде, системи пољопривредне производње, начини обављања пољопривредне производње, економска ефикасност пољопривредне производње (4). Економске карактеристике пољопривредне производње (инпут-оупут односи) – фактор – производ однос, фактор – фактор однос, производ – производ однос (4). Интеграциони процеси пољопривредне и прехранбене индустрије – Интегрисаност појединих производних целина, хоризонтална и вертикална интегрисаност (6). Развојне карактеристике и економски положај индустријске прераде биљних производа (7). Организација и технологија прераде – Производно-економска и употребна вредност ратарских производа, поврћа, воћа, грожђа, органска производња грожђа и вина (12). <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Облици организовања производње (2). Системски модел агроиндустријског система (2). Конвенционална пољопривредна производња и алтернативна (еколошка, биолошка, органска) пољопривредна производња (2). Производно-економска и употребна вредност ратарских производа, поврћа, воћа и грожђа (7)			
Литература: 1. Dauthn, E.M.: Fruit and Vegetable Processing, FAO, Agricultural Services Bulletin 019, Rome, 1995. 2. Гогић, П. (2005): Теорија трошкова са калкулацијама у производњи и преради пољопривредних производа, Пољопривредни факултет, Београд. 3. Лукач Булатовић Мирјана (2014): Економска ефикасност производње и прераде воћа и грожђа, Монографија, Пољопривредни факултет, Нови Сад 4. Милић Д., Лукач Булатовић Мирјана (2017): Менаџмент воћарско-виноградарске производње, Пољопривредни факултет, Нови Сад 5. Милић, Д., Радојевић, В.: Производно-економска и употребна вредност воћа и грожђа, Аутори, Нови Сад, 2003. 6. Златковић, Б.: Технологија прераде и чувања воћа, Пољопривредни факултет, Београд-Земун, 2003.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: Усмено, Power Point презентација			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	Тест (2)	40
активност на вежбама	5	усмени испит	30
колоквијум-и		
семинарски рад (1)	20		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: Агроекономија			
Назив предмета: Осигурање (Insurance)			
Наставник: др Тодор Ђ. Марковић, ванредни професор			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Упознавање студената са основним карактеристикама управљања ризиком у пољопривреди, осигурањем као инструментом за управљање ризиком, системима осигурања у пољопривредној производњи, начинима обрачуна премије осигурања, као и проценом и надокнадом штете.			
Исход предмета По завршетку курса студенти ће бити оспособљени за адекватно истраживачко праћење трошкова осигурања и доношење оперативних одлука везаних за осигурање у пољопривреди.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Основна обележја осигурања (појам осигурања, основне функције осигурања, врсте осигурања); основна обележја ризика (појам ризика, подела ризика, оцена ризика и методе за управљање ризиком); премија осигурања (појам, елементи премије, бонус, малус, франшиза); сума осигурања (појам и начин израчунавања); процена и надокнада штете у осигурању; саосигурање и реосигурање; осигурање у пољопривреди; осигурање биљне производње (предмет осигурања, врсте ризика, накнада штете); системи осигурања у биљној производњи (класично осигурање, осигурање од већег броја ризика, индексно осигурање); временски деривати (појам, типови деривата, временски уговори, примена временских деривата у пољопривреди); карактеристике осигурања усева, плодова и животиња у Србији (историјски развој, осигурани ризици, предмет осигурања, цена ризика, технички резултат, процена и надокнада штете). <i>Практична настава</i> Вежбе се обављају упоредо са теоријском наставом. Студенти на вежбама преицењују знања стечена на предавањима за решавање упрошћених примера.			
Литература 1) Коџовић, Јелена, Шулејић, Р.: Osiguranje. Centar za izdavačku delatnost Ekonomski fakultet, Beograd, 2006. 2) Marković, T.: Vremenski derivati i upravljanje rizikom u poljoprivredi. Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, 2013. 3) Petrevska, M., Toscano, B., Milošev, D.: Osiguranje biljne proizvodnje, Beograd, 2010. 4) Dorfman, M. S.: Introduction to Risk Management and Insurance (9th Edition). Prentice Hall, New Jersey, 2007. 5) Jewson, S., Brix, A.: Weather Derivative Valuation: The Meteorological, Statistical, Financial and Mathematical Foundations. Cambridge University Press, Cambridge, 2005. 6) Mußhoff, O.: (Agricultural) Decision-Making under Uncertainty: Recent Developments and Applications. Habilitationsschrift, Humboldt-Universität zu Berlin, 2006.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2 x 15 = 30	Практична настава: 2 x 15 = 30	
Методe извођења наставе Настава се изводи класичним путем и путем израде семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	40
колоквијум-и	15	
семинар-и	35		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Социологија руралног развоја / <i>Sociology of rural development</i>			
Наставник: проф. др Дејан Р. Јанковић			
Сарадник: др Марица Д. Петровић, др Марина Д. Новаков			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
<p>Циљ предмета: У току наставе из социологије руралног развоја студенти ће се упознати са основним аспектима социолошког приступа питањима друштвеног развоја и промена у руралним подручјима и у пољопривреди. Нагласак ће бити на разумевању комплексности руралног развоја и његових димензија, основним обележјима политика руралног развоја досада, основним обележјима друштвених промена у селу и пољопривреди и стању и перспективама пољопривреде и руралних подручја.</p>			
<p>Исход предмета: По завршетку наставног процеса, студенти знају социолошке аспекте проблема развоја руралних подручја, уочавају повезаност различитих развојних димензија; способни су са социолошког аспекта препознају и разумевају одређене моделе руралног развоја и позитивно или негативно дејство одређених друштвених промена на селу и у пољопривреди.</p>			
<p>Садржај предмета</p> <p>Основе различитих теоријских приступа у проучавању друштвених промена; Друштвене промене на селу;</p> <p>Друштвена условљеност социолошког истраживања руралног развоја</p> <p>Сложеност руралног развоја и његов значај; различо разумевање руралног као предмета руралне социологије и социологије руралног развоја;</p> <p>Основне димензије руралног развоја и различити типови капитала у руралним подручјима</p> <p>Развој политика руралног развоја: од аграрне ка руралној политици.</p> <p>Модернизација пољопривреде и рурални развој</p> <p>Будућност пољопривреде и руралних подручја.</p> <p><i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i></p> <p>Семинарски радови, групни рад и дискусије студената на одређене теме које прате дати програм предмета</p>			
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Јанковић Д (2018), Социологија руралног развоја, Ауторизована скрипта. Пољопривредни факултет Нови Сад. 2. Шљукић, С. и Д. Јанковић (2015). Село у социолошком огледалу. Медитеран Публишинг. Нови Сад 3. Шљукић, С и М. Шљукић (2012). Земља и људи. Сељаштво и друштвена структура. Mediterran Publishing. Нови Сад. 4. Шљукић, С. (2009). Сељак и задруга у равници. Mediterran Publishing. Нови Сад. 5. Woods, M. (2005). Rural Geography. Processes, Responses and Experiences in Rural Reconstructing. SAGE Publications. London. 6. Moseley, M. J. (2003). Rural development. Principles and Practice. SAGE Publications. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2*15= 30	Вежбе: 2*15=30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе			
Предавања, дискусије, групни рад, семинарски радови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Ред. присуство на предав.	10		
Ред. присуство на вежбама	10	усмени испит	30
Тестови знања			
Активност на вежбама	20		
Семинарски рад	30		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Наука о раду Labour science			
Наставник: Бошњак В. Даница Вежбе: Деспотовић Ј. Јелена			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета: Задатак наставе из овог предмета је, да студенте упозна са законитостима у области рада у циљу успостављања оптималних услова за рационално организовање процеса рада.			
Исход предмета: Након успешно положеног испита студенти су обучени за проучавање рада и примену побољшаног метода рада са циљем да рад човека учине ефикаснијим.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава:</i> Задатак и предмет науке о раду; Човек и рад; Односи у процесу рада; Мотивација и процес рада; Замор при раду; Радна способност и ефекти рада; Принципи и методи проучавања рада; Инструктажа и контрола процеса рада. <i>Практична настава:</i> Принципи и методи проучавања рада. Инструктажа и контрола процеса рада. Презентација семинарских радова – дискусија.			
Литература 1. Мунђан, П., Живковић, Д. (2004): Менаџмент рада и производње у пољопривреди, Пољопривредни факултет, Земун 2. Шомођи, Ш. (1992): Организација рада – општи део, Пољопривредни факултет, Нови Сад 3. Рајков, Б., Чолић, Б. (1971): Организација пољопривредног предузећа – организација рада, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе Традиционална предавања (праћена РРТ презентацијама), рад у групама, дискусионе групе, теренске вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	5	писмени испит	-
Практична настава	5	усмени испт	50
Семинарски рад	20		
Тест	20		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Инвестиције у туризму			
Наставник: Недељко, Љ., Тица, Зекић Н. Владислав, Милић М. Драган			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: -			
<p>Циљ предмета</p> <p>Упознавање са основним карактеристикама инвестиција. Проучавање метода за оцену ефеката улагања. Савладавање методологије планирања инвестиција за изградњу појединих туристичких објеката и других производних и услужних капацитета.</p>			
<p>Исход предмета</p> <p>Добијена знања студенти ће моћи да примене код анализе инвестиције, израде инвестиционих програма и реализације инвестиција у туристичким и другим капацитетима. Поред тога, студенти ће бити оспособљени за решавање текућих проблема из домена финансирања и инвестирања.</p>			
<p>Садржај предмета</p> <p>Врсте инвестиција у туризму. Основе планирања инвестиција (врсте инвестиционих пројеката и планова). Доношење инвестиционих одлука (избор критеријума за одлучивање). Израда инвестиционе калкулације. Финансирање инвестиција у туризму. Облици финансирања. Модел финансирања. Утврђивање економске ефективности инвестиција. Методе утврђивања економске ефективности инвестиција (статичке и динамичке). Избор оптималне варијанте инвестиционих улагања. Израда инвестиционих програма. Израда студија оправданости и изводљивости. Процена ризика и неизвесности у планирању инвестиционих улагања. Методе анализе ризика. Реализација инвестиција.</p> <p><i>Практична настава: Вежбе,</i></p> <p>Израде инвестиционих калкулација за разне случајеве; Израде студија оправданости улагања у развој агротуризма на конкретном случају. Израда модела финансирања пројеката у агротуризму и другим терцијалним делатностима.</p>			
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андрић Ј. и сарадници : Инвестиције, Пољопривредни факултет, Београд, 2005. 2. Андрић, Ј.: Трошкови и калкулације у пољопривредној производњи, Савремена администрација, Београд, 1998. 3. Субић Ј.: Специфичности процеса инвестирања у пољопривреду, Институт за економику пољопривреде, Београд, 2010. 4. Јовановић П. : Управљање пројектом, Графослог, Београд, 2002. 5. Chapman, С., Ward, S.: Project Risk Management, Tecniques and Insights, Willey, Chichester, 1997 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
<p>Методe извођења наставе:</p> <p>Настава се изводи кроз упознавање студената са теоријом. Тумачење теорије врши се кроз израду показних и практичних примера у оквиру вежби.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава	15	усмени испит	
колоквијум-и		
семинар-и			
		поена	
			40
			30

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Агроменаџмент, Agrimanagement			
Наставник : Небојша Ђ. Новковић, Наташа Б. Вукелић			
Сарадник: Наташа Б. Вукелић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета: Стицање сазнања о управљању производњом и пословањем у пољопривреди и прехранбеној индустрију (оперативним и стратедијским). Савладавање термилошких појмова из менаџмента, и метода и типова управљања производњом и пословањем пословних система у агрокомплексу.			
Исход предмета: Оспособљавање за управљање пословним системима (сељачка газдинства, задруге, предузећа и сложени пословни системи у пољопривреди и прерађивачкој индустрији и на нивоу макроекономских система) из домена оперативног и стратедијског менаџмента. Примена савремених метода менаџмента менаџмента. Разумевање улоге и значаја менаџмента у пословним системима у агрокомплексу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> <ul style="list-style-type: none"> - УВОД - ПОЈАМ И КЛАСИФИКАЦИЈЕ АГРОМЕНАЏМЕНТА - МАКРО АГРОМЕНАЏМЕНТ - АГРОБИЗНИС МЕНАЏМЕНТ - МЕНАЏЕР У ПОЉОПРИВРЕДИ - СТУДИЈЕ СЛУЧАЈЕВА АГРОМЕНАЏМЕНТА <i>Практична настава:</i> На вежбама се раде студије случајева управљања функционисањем и развојем пословних система у агроиндустрији.			
Литература: 1. Новковић, Н., Шомођи, Ш. (1999): Агроменаџмент, ПКБ – Центар за информисање, Београд 2. Ljutić, V., Schneeberger, K., Osburn, D. (2003): Moderni agrobiznis menadžment – Sistemski pristup farmerskoj proizvodnji i agrobiznisima, MBA press, Beograd 3. Kay R. D., Edwards W. M., Duffy P.A.(2008): Farm Management, sixth edition, Mc Graw Hill, ISBN:78-0-07-302829-3			
Број часова активне наставе: 30+30			Остали часови
Предавања: 2 x 15 = 30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе: Предавања уз помоћ видео бима. Активан рад на вежбама. Стручне посете пословним системима у агрокомплексу.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	15	усмени испт	50
колоквијум-и	-	
семинар-и	25		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Рачуноводство пољопривредних газдинстава / Farm Accounting			
Наставник: Др Вељко П. Вукоје, редовни професор			
Асистенти: Маст. аекон. Весна Ђ. Дулић; Маст. аекон. Александар Б. Миљатовић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: -			
Циљ предмета:			
Основни циљ предмета је да студенти савладају методологију рачуноводствене евиденције на индивидуалним (породичним) газдинствима и упознају се са мрежом за прикупљање рачуноводствених података са пољопривредних газдинстава на макро нивоу.			
Исход предмета:			
Студенти кроз овај предмет развијају способност да у конкретним условима пољопривредних газдинстава воде књиговодствену евиденцију, састављају и тумаче различите рачуноводствене извештаје, и да се активно укључе у прикупљање података за потребе FADN система (Farm Accountancy Data Network - <i>Мрежа за прикупљање рачуноводствених података са пољопривредних газдинстава</i>).			
Садржај предмета: Теоријска настава:			
Улога и значај рачуноводствене евиденције на породичним пољопривредним газдинствима. Историјат, стање у нашој земљи и у пољопривредно развијеним земљама. Систем простог књиговодства: основна обележја, законски оквир, упознавање са методологијом књижења, документовања и састављања основних рачуноводствених извештаја, предности и недостаци у односу на двојно књиговодство. Двојно књиговодство на пољопривредним газдинствима: искуства развијених земаља, упознавање са поједностављеним контним оквиром за газдинства и рачуноводственим софтвером који га подржава, предности и недостаци.			
Упознавање са FADN системом у земљама ЕУ: улога и значај, организациона структура система, увођење у новим чланицама, формирање узорка газдинстава, обрасци и евиденције, основни микро и макро извештаји, анализа и презентација података за потребе управљања газдинством, односно доношења мера аграрне политике.			
<i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад</i>			
Задаци, примери и илустрације из: Евиденција средстава, извора, расхода и прихода по систему простог књиговодства на пољопривредним газдинствима. Састављање биланса и других аналитичких извештаја у систему простог књиговодства. Израда комплетних примера књижења и утврђивања резултата на пољопривредним газдинствима по систему двојног књиговодства. Рад на конкретним примерима прикупљања података за потребе FADN система (дефинисање узорка, попуњавање образаца, израда, анализа и презентација извештаја).			
Литература:			
1. Крстић, Б., Јевтић, С., Арсенић, Ђ.: Књиговодство на селачком газдинству као основа за унапређење менаџмента, Пољопривредни факултет Београд, 2005.			
2. Филиповић, С, Н.: Методологија рачуноводственог исказивања стања и резултата породичних пољопривредних газдинстава, <i>магистарска теза</i> , Пољопривредни факултет Београд, 2001.			
3. Вукоје, В., Зорановић, Т.: „Рачуноводство пољопривредних газдинстава“, приручник за коришћење методологије и софтвера, Едукативни центар DISCIPULUS, ИСБН 978-86-88545-03-7; Пећинци, 2012.			
4. Вученовић, Александра (2010): Успостављање мреже рачуноводствених података са пољопривредних газдинстава у Републици Српској у складу са правилима ЕУ, <i>магистарска теза</i> , Пољопривредни факултет Бања Лука, 2010.			
5. FADN методологија, <i>превод са енглеског језика</i> , Европска Комисија http://ec.europa.eu/agriculture/rica/ .			
6. Савић, М., Шофранц, Ш., Бунгин, Д.: Приручник о пословању и вођењу књига предузетника, Савез рачуновођа и ревизора Србије, Београд, 2006.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методје извођења наставе: Предавања пропраћена power point презентацијама, активно укључивање студента, дискусије, анализе примера из праксе. Практична настава обухвата обрачун и књижења конкретних примера, демонстрационе вежбе, упознавање са радом на рачуноводственом софтверу и др. Писмена и усмена провера знања.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	семинар-и	30
практична настава	10	усмени испит	30
тестови	20	

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Пољопривредно саветодавство / <i>Agricultural extension</i>			
Наставник: проф. др Дејан Р. Јанковић			
Сарадник: др Марица Д. Петровић, др Марина Д. Новаков			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
<p>Циљ предмета: У току наставе из овог предмета студентима ће бити разјашњене основе пољопривредног саветодавства, као институције и као саветодавног процеса, интердисциплинарност приступа саветодавне науке, као и основна организациона питања у пољопривредном саветодавству. Циљ је да се студенти упознају са основама различитих концепата и приступа у организацији, финансирању и извођењу пољопривредног саветодавства и основним теоријским оквирима који појањавају процес комуникације у саветодавном раду и моделе промене понашања код људи. Циљ је да се студентима разјасне основе за примену различитих саветодавних метода зависно од проблема са којима се (фармери) суочавају.</p>			
<p>Исход предмета: По завршетку наставног процеса, студенти разумеју сложеност и интердисциплинарност саветодавне проблематике. Студенти знају специфичности, предности и недостатке различитих облика организације и финансирања пољопривредног саветодавства. Такође, студенти су упознати са основним методама извођења саветодавног рада и захтевима саветодавне комуникације. Студенти су способни да критички анализирају саветодавни процес и факторе који на њега утичу.</p>			
<p>Садржај предмета: Саветодавна наука: од мултидисциплинарног ка интердисциплинарном концепту Дефинисање пољопривредног саветодавства; Циљеви и функције пољопривредног саветодавства; Пољопривредно саветодавство као чинилац развоја пољопривреде и села; Саветодавство и образовање, саветодавство и научна истраживања; Трансфер технологија и пољопривредно саветодавство; Значај иновација и теорија дифузије иновација Пољопривредно саветодавство кроз историју; Различити модели организације и финансирања саветодавства у пољопривреди; Трансформације саветодавних система; Искуства пољопривредног саветодавства у различитим земљама. Пољопривредно саветодавство у Србији. Институције и актери у саветодавном процесу; Основни концепти за саветодавни рад; Специфичности саветодавне комуникације; Понашање и промена понашања код људи; Перцепција и одбрамбени механизми; Основна обележја и потребне компетенције пољопривредних саветодавца; Методе саветодавног рада; Индивидуалне саветодавне (комуникационе) методе; Групне саветодавне (комуникационе) методе; Масовне (саветодавне) комуникационе методе <i>Практична настава:</i> Семинарски радови, групни рад и дискусије; практичне вежбе из метода комуникације, студије случаја, „role-plays“</p>			
<p>Литература</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Јанковић Д (2018), Пољопривредно саветодавство, Ауторизована скипрта. Пољопривредни факултет Нови Сад. 2. Hoffmann, V., Gerster-Bentaya, M. Christink, A. and M. Lema (Ed.)(2009). Rural Extension. Basic concepts and issues. VOL: 1. MARGRAF PUBLISHERS 3. Leeuwis C, van den Ban, A(2005), Communication for rural innovation: Rethinking agricultural extension. 4. Van den Ban, A.W & H. S. Hawkins (1996). Agricultural Extension. Second Edition. Blackwell Science. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2*15= 30	Вежбе: 2*15=30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Предавања, дискусије, групни рад, семинарски радови			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Ред. присуство на предав.	10		
Ред. присуство на вежбама	10	усмени испит	30
Активност на вежбама	20		
Семинарски рад	30		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Потрошња пољопривредно-прехранбених производа и квалитет исхране			
Наставник : Бранислав, И. Влаховић Сарадник : Вук, В. Радојевић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: нема			
Циљ предмета: Предмет треба да омогући студенту стицање знања, односно разумевање основних елемената који утичу на правилну исхрану потрошача.			
Исход предмета Циљ предмета је да студенти стекну основна знања из области потрошње пољопривредно-прехранбених производа и квалитета исхране.			
Садржај предмета: -Основне функције хране и исхране, -Чиниоци потрошње – економски, ванекономски, ➤ Потрошња пољопривредно-прехранбених производа у свету -Енергетска вредност исхране у свету, -Потрошња протеина у свету, -Потрошња масноћа у свету, -Потрошња важнијих група намирница у свету (житарице, поврће, воће месо и млеко). ➤ Потрошња пољопривредно-прехранбених производа у Србији -Енергетска вредност исхране, -Потрошња протеина, -Потрошња масноћа, -Потрошња основних група производа (житарице, поврће, воће, месо и млеко), -Регионална потрошња пољопривредно-прехранбених производа, -Животни стандард и потрошња пољопривредно-прехранбених производа. <i>Практична настава:</i> Семинарски радови.			
Литература 1. Влаховић, Б.: Потрошња пољопривредно-прехранбених производа и квалитет исхране, Пољопривредни факултет, материјал за испит, Нови Сад, 2012.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Предавања, вежбе и интерактивна настава. Провера знања у току наставе путем колоквијума.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања		писмени испит	-
практична настава	10	усмени испт	70
колоквијум-и	10	
семинар-и	10		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Прерада и чување пољопривредних производа – Processing and storage of agricultural products.			
Наставник: др Иван Павков, ред. професор, др Миливој Радојчин, доцент Асистент: Зоран Стаменковић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услови: нема			
Циљ предмета: Упознавање студената са основним принципима и техничким системим за прераду и чување пољопривредних и других биљних материјала.			
Исход предмета Оспособљавање студента за препознавања могућности и начина прераде и чувања пољопривредних и осталих биљних материјала, као и рачунање биланса производње			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у предмет. Основна физичка својства биоматеријала као основа класификовања и прераде. Технологије сушења различитих пољопривредних производа и сличних биоматеријала. Складиштење различитих биоматеријала. Прерада житарица. Прерада воћа и поврћа. Прерада уљарица. Производња алкохолних пића. Расхлађивање и замрзавање. Контрола квалитета и хигијена производње. Паковања и амбалажа. Логистика процеса набавке силовине за прераду. <i>Практична настава</i> Лабораторијске вежбе из физичких својстава биоматеријала. Елементарни задаци из области биланса материје и енергије у производњи. Радне вежбе у Лабораторији за биосистемско инжењерство из области сушења и складиштења воћа, поврћа и других биоматеријала.			
Литература 1. Иван Павков, Миливој Радојчин: Прерада и чување пољопривредних производа, ауторизована предавања, Пољопривредни факултет, 2012, Нови Сад, 2. Практикум из лабораториских вежби са збирком решених задатака. 3. Enachescu Dauthy, Mircea: Fruit and Vegetable Processing, Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO Agricultural Services Bulletin No.119, Rome, 1995, p.240.			
Недељни број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2 x 15 = 30	Практична настава: 2 x 15 = 30
Методe извођења наставе Настава је орална уз помоћ Power Point презентације, а практични део наставе се обавља кроз рачунске вежбе, лабораторијске вежбе, практични рад и израду семинарског рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
Активност у току предавања	5	Писмени испит	30
Активности у току вежби	5	Колоквијум	10
Практична настава	-	Усмени испит	50
Лабораторијски радови			
Семинарски рад - пројект			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Студијски програм : АГРОЕКОНОМИЈА			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: ЕКОНОМИКА ТУРИЗМА И СЕОСКОГ ТУРИЗМА			
Наставник: Проф. др Катарина М. Ђурић, ванредни професор			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Основни циљ предмета је да студенте упозна са суштином теорије и праксе економике туризма и посебно сеоског туризма као могућих развојних драјвера и то како у глобализованим – светским и европским процесима који могу послужити као својеврсна парадигма, тако и економских аспеката туризма и сеоског туризма као елемената економског развоја у Републици Србији.			
Исход предмета			
Програм предмета је подешен тако да студентима приближи филозофију, теорију и праксу економских аспеката развоја и раста у туризму и сеоском туризму, ослика међуоднос и испреплетаност економике туризма и сеоског туризма са макроекономским методолошким и практичним оруђима које ће бити у стању да користе у анализи сложених појава које утичу на туризам и сеоски туризам, али и да моделирају перспективна решења како на макро тако и на микро сегменту његових испољавања.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Економика туризма – појам, предмет изучавања и место у систему друштвених наука. Економска теорија о међузависности привреде и туризма. Однос туризма и сеоског туризма. Конкурентност у међународном односу рецептивног и иницијативног туризма – испољене тенденције и перспективе. Политика развоја туризма и сеоског туризма. Туристички аспекти економских интеграција у свету, заједничких наступа у глобализованим оквирима са посебним освртом на упоредни приказ туристичке политике Европске уније и њених полазних циљева и остварених домета. Физиономија и структура мера туристичке политике аплицираних на услове Србије са освртом на: политику цена, подстицаја, кредита и кредитне политике, пореске политике, мера из области екологије, као и организационо-развојних мера државе.			
<i>Практична настава:</i> За сваку наставну јединицу са предавања предвиђена су теоријска и инструктивна излагања. На крају појединих тематских јединица предвиђена је дискусија у којој студенти активно учествују. Апликативне вежбе се одвијају у више група, а укључују следеће активности: освежавање градива, дискусије у оквиру студија случаја, дебате и презентације семинарских радова.			
Литература			
1. Његован, З. (2016): Економика туризма и сеоског туризма, уџбеник, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад			
2. Унковић, С., Зечевић, Б. (2007) Економика туризма, Универзитет у Београду, Економски факултет, Београд			
3. Airey, D., Tribe, J. (2005) An International Handbook of Tourism Education, Elsevier, London			
4. Унаковић, С. (1997) Истраживање туристичког тржишта и туристичка пропаганда, Београд			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2x15=30	Практична настава: 2x15=30
Методe извођења наставе			
Предавања, дискусије, дебате, вежбе, консултације, семинарски радови, презентација индивидуалних и групних радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и		
семинар-и	25		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми: Агроекономија – Agricultural Economics			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Енглески језик II – English Language II			
Наставник: др Бојана Б. Комароми, мр Александар М. Јагровић, мр Игор Ђ. Цвијановић			
Сарадник: др Бојана Б. Комароми, мр Александар М. Јагровић, мр Игор Ђ. Цвијановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Надоградња и усавршавање садржаја и форме базичних образаца граматике, изговора, говорног и писаног језика ради унапређења способности студената да комуницирају на општем енглеском језику. Утврђивање, надоградња и активација основних стручних термина и појмова из области пољопривреде и уже научне области релевантне за студијски програм.			
Исход предмета			
Студенти ће бити оспособљени да се активно служе општим енглеским језиком на основном, нижем средњем или средњем нивоу знања у говорном и писаном медијуму у зависности од нивоа на коме су похађали наставу, односно на вишем нивоу знања у односу на предмет Енглески језик I (A1, A2 или B1 ниво на основу <i>Common European Framework of Reference for Languages</i>). Студенти ће такође бити оспособљени да препознају и активно користе основне стручне термине и појмове из области пољопривреде и уже научне области релевантне за студијски програм.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Фонетика – утврђивање и усавршавање изговора и интонације у складу са британским или америчким стандардним варијететом енглеског језика. Морфологија – герунд, модални глаголи, кондиционал, пасив. Именице – утврђивање и надоградња множине, рода, генитива. Заменице – утврђивање и надоградња личних, присвојних, повратних, упитних, релативних заменица. Придеви – напредна творба и поређење. Прилози – грађење, место и поређење. Глаголи – сложени глаголски облици, помоћни глаголи, модални глаголи, глаголска времена, герунд. Синтакса – Управни и неуправни говор, ред речи, проста реченица, сложена реченица, реченична веза. Лексика – Фразни глаголи, идиоми, сложенице и колокације. Превођење – Превођење се обавља у оба смера – како са српског на енглески језик тако и са енглеског на српски језик.			
<i>Практична настава:</i> Вежбање говорног језика кроз обраду практичних животних ситуација. Развијање способности и техника превођења. Активација граматике у служби комуникације. Презентације уско везане за струку. Усвајање вештина презентовања на енглеском језику.			
Литература			
1. Doff Adrian et al., <i>Empower Elementary</i> , University Printing House, Cambridge, UK, 2015.			
2. Doff Adrian et al., <i>Empower Pre-Intermediate</i> , University Printing House, Cambridge, UK, 2015.			
3. Doff Adrian et al., <i>Empower Intermediate</i> , University Printing House, Cambridge, UK, 2015.			
4. Whitby Norman, <i>Business Benchmark – BEC Preliminary</i> , 2 nd Ed., Cambridge University Press, UK, 2013.			
5. Гајић Панка, <i>English in Agriculture</i> , Научна књига КМД, Београд, 2005.			
6. O’Sullivan Neil, D. Libbin James, <i>Career Paths: Agriculture</i> , Express Publishing, Newbury, EU, 2011.			
7. Murphy Raymond, <i>Essential English Grammar in Use</i> , 4 rd Ed., Cambridge University Press, 2015.			
8. Murphy Raymond, <i>English Grammar in Use</i> , 4 rd Ed., Cambridge University Press, 2012.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
Методе извођења наставе			
Предавања, вежбе, консултације. Рад у малим групама. Рад у паровима. Самостални рад уз употребу аудио–визуелних средстава.			
Оцена знања (максималан број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	<i>поена</i>
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
Колоквијум–и	15+15		
семинар–и	–		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Агроекономија – Agricultural Economics			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Пословни енглески језик 1 – Business English 1			
Наставник: др Бојана Б. Комароми, мр Александар М. Јагровић, мр Игор Ђ. Цвијановић			
Сарадник: др Бојана Б. Комароми, мр Александар М. Јагровић, мр Игор Ђ. Цвијановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
<p>Циљ предмета Утврђивање, надоградња и усавршавање садржаја и форме базичних образаца граматике, изговора, говорног и писаног језика ради унапређења способности студената да комуницирају на општем енглеском језику. Усвајање, надоградња и активација стручних термина и појмова из области пословања, агробизниса, финансија и менаџмента на средњем нивоу знања (<i>BEC Preliminary</i>).</p>			
<p>Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да се активно служе општим енглеским језиком на средњем нивоу знања (Б1 ниво на основу <i>Common European Framework of Reference for Languages</i>). Студенти ће такође бити оспособљени да користе стручну терминологију из области пословања, агробизниса, финансија и менаџмента на средњем нивоу знања (<i>BEC Preliminary</i>).</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Фонетика – врши се интервенција у изговору студената на нивоу акцента и интонације у циљу приближавања њиховог изговора једном од стандардних варијетета (британском или америчком). Морфологија – Именице – множина, род, генитив. Заменице – личне, присвојне, повратне, упитне, релативне. Придеви – поређење. Прилози – место прилога и поређење. Глаголи – глаголски облици, помоћни глаголи, модални глаголи, глаголска времена, герунд. Синтакса – Ред речи, проста реченица, сложена реченица, реченична веза. Лексика – Фразеолошки глаголи, идиоми, сложенице. Превођење – Превођење се обавља у оба смера. <i>Практична настава:</i> Вежбање говорног језика кроз обраду ситуација. Обнављање граматике кроз вежбе. Развијање способности превођења. Развијање вештина пословне комуникације и академског писања. Презентације у вези са струком пословања, агробизниса, финансија и менаџмента. Усвајање вештина презентовања на енглеском језику.</p>			
<p>Литература 1. Whitby Norman, <i>Business Benchmark – Preliminary</i>, 2nd Ed., Cambridge University Press, UK, 2013. 2. Doff Adrian et al., <i>Empower Intermediate</i>, University Printing House, Cambridge, UK, 2015. 3. Murphy Raymond, <i>English Grammar in Use</i>, 4th Ed., Cambridge University Press, 2015. 4. Гајић Ранка, <i>English in Agriculture</i>, Научна књига КМД, Београд, 2005. 5. Bailey Stephen, <i>Academic Writing, A Handbook for International Students</i>, 3rd Ed., Routledge, London and New York, 2011.</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
<p>Методе извођења наставе Предавања, вежбе, консултације. Рад у малим групама. Рад у паровима. Самостални рад уз употребу аудио–визуелних средстава.</p>			
Оцена знања (максималан број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум–и	15+15		
семинар–и	–		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Агроекономија – Agricultural Economics			
Врста и ниво студија: Основне академске студије, први ниво			
Назив предмета: Пословни енглески језик 2 – Business English 2			
Наставник: др Бојана Б. Комароми, мр Александар М. Јагровић, мр Игор Ђ. Цвијановић			
Сарадник: др Бојана Б. Комароми, мр Александар М. Јагровић, мр Игор Ђ. Цвијановић			
Статус предмета: изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
<p>Циљ предмета Утврђивање, даља надоградња и усавршавање садржаја и форме базичних образаца граматике, изговора, говорног и писаног језика ради унапређења способности студената да комуницирају на вишем средњем нивоу општег енглеског језика. Усвајање, даља надоградња и активација стручних термина и појмова из области пословања, агробизниса, финансија и менаџмента на напредном нивоу знања (<i>BEC Vantage</i>).</p>			
<p>Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да се активно служе општим енглеским језиком на вишем средњем нивоу знања (Б2 ниво на основу <i>Common European Framework of Reference for Languages</i>). Студенти ће такође бити оспособљени да активно користе стручну терминологију из области пословања, агробизниса, финансија и менаџмента на напредном нивоу знања (<i>BEC Vantage</i>).</p>			
<p>Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Фонетика – врши се интервенција у изговору студената на нивоу акента и интонације у циљу приближавања њиховог изговора једном од стандардних варијетета (британском или америчком). Морфологија – Именице – множина, род, генитив. Заменице – личне, присвојне, повратне, упитне, релативне. Придеви – поређење. Прилози – место прилога и поређење. Глаголи – глаголски облици, помоћни глаголи, модални глаголи, глаголска времена, герунд. Синтакса – Ред речи, проста реченица, сложена реченица, реченична веза. Лексика – Фразеолошки глаголи, идиоми, сложенице. Превођење – Превођење се обавља у оба смера. <i>Практична настава:</i> Вежбање говорног језика кроз обраду ситуација. Развијање способности превођења. Развијање вештина пословне комуникације и академског писања. Обнављање граматике кроз вежбе. Презентације у вези са струком пословања, агробизниса, финансија и менаџмента. Усвајање вештина презентовања на енглеском језику.</p>			
<p>Литература 1. Whitby Norman, <i>Business Benchmark – BEC Vantage</i>, 2nd Ed., Cambridge University Press, UK, 2013. 2. Doff Adrian et al., <i>Empower Upper-Intermediate</i>, University Printing House, Cambridge, UK, 2015. 3. Murphy Raymond, <i>English Grammar in Use</i>, 4th Ed., Cambridge University Press, 2015. 4. Гајић Ранка, <i>English in Agriculture</i>, Научна књига КМД, Београд, 2005. 5. Bailey Stephen, <i>Academic Writing, A Handbook for International Students</i>, 3rd Ed., Routledge, London and New York, 2011.</p>			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
<p>Методe извођења наставе Предавања, вежбе, консултације. Рад у малим групама. Рад у паровима. Самостални рад уз употребу аудио–визуелних средстава.</p>			
Оцена знања (максималан број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава	10	усмени испит	30
колоквијум–и	15+15		
семинар–и	–		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: РЕГУЛАТИВЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ Agricultural Regulations of European Union			
Наставник: Проф. др Катарина М. Ђурић, ванредни професор, проф. др Дејан Јанковић, ванредни професор			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета Циљ предмета је да студентима пружи основна знања и приближи суштину теорије и праксе ЕУ као супранационалне организације која последњих више од пола века остварује значајан утицај на макроекономске токове у свим областима и сферама глобалне заједнице. Као посебан циљ се намеће и потреба комплекснијег и егзактнијег изучавања пољопривреде ЕУ, посебно њене аграрне политике, и политике руралног развоја, са циљем да се она користи као модел и основа за изградњу система, инструмената и мера економске политике у области агропривреде Србије која се налази у процесу придруживања.			
Исход предмета Програм предмета је подешен тако да студентима приближи суштину функционисања ЕУ, посебно њене пољопривреде, обезбеђујући им потребна знања, вештине, подижући њихов капацитет и чинећи их квалификованим да стечена знања о ЕУ и њеној пољопривреди имплементирају у своме послу и на адекватан начин их пренесу у праксу.			
Садржај предмета Оснивање и развој ЕУ (полазни и општи циљеви оснивања ЕУ и њена проширења новим чланицама). Институције ЕУ (посебно би се обрађивала економска интеграција у историјској и политичкој перспективи). Европска економија (становништво, национални доходак, монетарна унија, економски развој, тржиште рада, трговина, увећања ЕУ, и сл.). Аграрни ресурси и аграрна структура ЕУ (пољопривредно становништво, број активних пољопривредника и њихова старосна, полна и образовна структура, број стално запослених у пољопривреди, пољопривредно земљиште, поседовна структура и структура производње у појединим државама чланицама, допринос пољопривреде бруто домаћем производу у појединим земљама ЕУ). Заједничка аграрна политика (почетни циљеви и принципи, реформе од 1962. године до данас, Заједничка аграрна политика ЕУ и преговори Светске трговинске организације, механизми функционисања заједничког тржишта пољопривредно-прехрамбених производа, систем субвенционисања пољопривреде, пољопривредни саветодавни систем, фондови за финансирање пољопривреде и руралног развоја, итд.). Трговина пољопривредно-прехрамбеним производима између Републике Србије и ЕУ. Регулатива ЕУ у области рибарства. Регулатива ЕУ у области ветерине. Фитосанитарни прописи ЕУ.			
Литература 1. Ђурић, К., Јанковић, Д., Милић, Д., Главаш Трбић, Д., Томаш Симин, М. (2018) <i>Регулативе у пољопривреди Европске уније</i> , скрипта, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад 2. Ђурић, К. (2018) <i>Пољопривреда и рурални развој Србије у процесу европских интеграција</i> , монографија, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад 3. Ристић, К. (2016) <i>Економија Европске уније</i> , Етностил, Београд			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 2x15 = 30	Практична настава: 2x15 = 30
Методe извођења наставе Предавања, дискусије; консултације; вежбе; колоквијуми; семинарски радови; презентације индивидуалних и групних радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	15	писмени испит	
практична настава		усмени испит	30
колоквијум-и	40	
семинар-и	15		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Управљање квалитетом		Quality management	
Наставник: Вукелић Б. Наташа, Небојша Ћ. Новковић			
Вежбе: Вукелић Б. Наташа			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов:			
<p>Циљ предмета Стицање сазнања о основама система квалитета, о циљевима, организацији, имплементацији и ефектима система квалитета, о важности и значају стандардизације и контроле квалитета, како производа, тако и пословних, производних процеса и пружања услуга, савладавање термилошких појмова и метода управљања квалитетом производа, услуга и процеса у пословним системима у агробизнису.</p>			
<p>Исход предмета Оспособљеност за управљање системом квалитета и примену метода и средстава изградње система квалитета ради повећања ефикасности система квалитета у агробизнису.</p>			
<p>Садржај предмета Теоријска настава: Појам и значај квалитета Историјат и развој квалитета Менаџмент система квалитета у пословним системима Пруступи, методе и средства изградње система квалитета Управљање квалитетом у агробизнису – принципи и приступи Стандарди и стандардизација Увођење система квалитета Документација система квалитета Значај и карактеристике менаџмента квалитета у производњи хране</p> <p>Практична настава: Вежбе се одвијају кроз (тимски) семинарски рад и активно учешће студената у дискусијама о одабраним темама које су обрађене на теоријској настави.</p>			
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шомођи, Ш., Новковић, Н., Кајари Каролина, Радојевић, В. (2006): Менаџер и систем квалитета хране, Пољопривредни факултет, Нови Сад 2. Juran J.M., Gryna M.F. (1999): Планирање и анализа квалитете. Мате. Загреб. 3. Oakland, J.S. (1993): Total Quality management (Second Edition), Butterworth, Ltd., Oxford 4. Hoyle D. (2007): Quality Management Essentials, First edition, Elsevier Limited, ButterworthHeinemann 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	
Методe извођења наставе: Предавања праћена PPT презентацијама, рад у групама, интерактивна настава, семинарски радови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Теоријска предавања	5		
Практична настава	5	усмени испт	60
Тест I	20		
Семинарски рад	10		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Студијски програм : АГРОЕКОНОМИЈА – AGRICULTURAL ECONOMY			
Назив предмета: Економетрија Econometrics			
Наставник: Доц др Беба Мутавцић			
Сарадник: Мсц Тихомир Новаковић			
Статус предмета:Изборни			
Број ЕСПБ:6			
Услов: Положен испит из Статистике			
Циљ предмета:			
Програм из овог предмета омогућава студентима упознавање са употребом савремених статистичких метода у решавању проблема који су у домену пољопривредних и Агроекономијах наука. Студенти треба да се упознају са дескриптивним методама, методама инференцијалне статистике и економетријским методама .			
Исход предмета:			
Кроз наставни процес студенти треба да стекну способност за употребу статистичких метода и њихову примену у области Агроекономијах, биолошких и сродних дисциплина. Сечене способности употребе и адекватног коришћења статистике и њених метода омогућиће студентима успешно решавање проблема у научно-истраживачком раду, као и у даљем раду и стицању образовања.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Увод у економетрију (предмет проучавања, историјски развој). Вишеструки регресиони модел (претпоставке модела, методи оцене параметара, својства оцена параметара модела добијене методом најмањих квадрата). Вишеструки регресиони модел (мултиколинеарност, тестирање линеарних ограничења, вештачке променљиве, тестирање стабилности параметара). Хетероскедастичност и аутокорелација (тестирање и отклањање последица). Спецификација и избор регресионог модела . Регресиони модели у којима је зависно променљива вештачка променљива (логит, пробит, тобит модели). Динамички регресиони модели са закаснелим вредностима независно променљиве. Економетријски модели (системи симултаних једначина, методи оцењивања параметара, идентификација, метод двостепених најмањих квадрата). Примена економетријских модела (моделирање тражње). Регресиона анализа нестационарних временских серија, коинтеграција, тестови коинтеграције.			
<i>Практична настава:</i> Упознавање са економетријским програмом . Вишеструка регресија. Примена вештачких променљивих. Хетероскедастичност и аутокорелација. Избор регресионог модела. Коб Дагласова функција. Логит, Тобит, пробит модели. Динамички регресиони модели са закаснелим вредностима независно променљиве Гренцеров тест узрочности. Економетријски модели (системи симултаних једначина, методи оцењивања параметара, идентификација, метод двостепених најмањих квадрата). Регресиона анализа нестационарних временских серија, коинтеграција, тестови коинтеграције.			
Литература			
1. Младеновић З., Петровић П., (2002), Увод у економетрију, Економски факултет, Београд			
2. Gujarati D.N., (1995), Basic Econometrics, McGraw-Hill, Inc., New York.			
3. Verbeek M., (2004), A Guide to Modern Econometrics 2e, John Wiley & Sons.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава:2x15 = 30	Практична настава:2x15 = 30	
Методe извођења наставе: Предавања и вежбе, упознавање са статистичким софтвером, тестови знања, консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	-
практична настава	10	усмени испит	30
семинар-и	50	<i>Укупно</i>	

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Право у туризму			
Наставник: Ванредни професор др Јанко Веселиновић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета			
Циљ курса је стицање теоријских и практичних знања о законским прописима повезаних са туризмом уопште, а посебно о правним аспектима пословања у туризму, активности везаних за туристичке и сличне операције и категорије који прате и омогућавају њихово спровођење. Курс је базиран на анализи домаћих (националних) и међународних извора права у туризму, где корпоративно право у туризму анализирано одвојено поред управног права и уговора из области туризма. Корпоративно право у туризму проучава све назначене правне послове у овој области. Посебан нагласак се ставља на анализу инструмената плаћања у туризму. Једнак третман имају државни извори права у туризму са пословним обичајима у овој области. То се посебно односи на уговоре из области туризма.			
Исход предмета			
Студенти стичу основна знања о правним оквирима у вези туристичких пословних активности и других операција повезаних са туризмом који су неопходни за самосталан рад у предузетништву у области туризма, свим врстама туристичких агенција и за рад у туристичким привредним субјектима, тј предузећима. Од студентата се очекује да усвоје знања и способности о правном аспекту рада у туризму, посебно у области уговора у области туризма и инструмената плаћања.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава</i>			
Појам и предмет. Општи услови у праву. Стварна права.			
Основни правни институти. Извори права. Национални извори права. Међународни извори закона. Документи и институције Европске уније у туризму.			
Угоститељство и туристичке пословне активности. Правно-формална организација туризма. Носиоци права. Права и обавезе државе у туризму. Права и обавезе других заинтересованих страна.			
Правни облици пословања у туризму. Предузетник. Привредна друштва која могу обављати туристичку делатност.			
Правни послови у области туризма. Уговори о хотелским услугама. Уговори о угоститељским услугама. Уговор о услуживању хране и пића. Уговор о организацији путовања. Уговори о ангажовању угоститељских капацитета. Уговори о временском коришћењу угоститељских објеката. Уговори о франшизингу. Други уговори из области туризма. Уговори важни за туристичку делатност (уговор о продаји и други). Средства плаћања у туризму.			
<i>Практична настава</i>			
Обука за обављање туристичких послова и послова где се користе инструменти плаћања. Симулација практичног рада у конкретним примерима. Учење и анализа конкретних законских текстова и других извора права, као и уговора и форми у датој области.			
Литература			
1. Веселиновић П Јанко (2017) Привредно право, Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет, Нови Сад			
2. Веселиновић П Јанко (2011) Уговори и средства плаћања у туризму, Универзитет у Новом Саду Пољопривредни факултет			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 2x15 = 30	Практична настава: 2x15 = 30
Методe извођења наставе			
Методe извођења наставе			
1. метода усменог излагања			
2. метода разговора			
3. метода визуелне презентације			
4. практичан рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	10	Усмени испт	50
колоквијум-и	15+15	
семинар-и			

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: РУРАЛНИ РАЗВОЈ			
Наставник: Проф. др Катарина М. Ђурић, ванредни професор			
Статус предмета: ИЗБОРНИ			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета			
Циљ предмета је да студенте упозна са суштином теорије и праксе руралног развоја, како у глобализованим светским процесима, тако и у земљама Европске уније и у Републици Србији. Упознавање са суштином политике руралног развоја, као дела аграрне политике, оствариће се са историјско-развојног, макроекономског, привредно-системског, ресурсног и факторског аспекта.			
Исход предмета			
Програм је подешен тако да студентима приближи теорију и праксу економских аспеката руралног развоја и раста у условима тржишног система привређивања. У том смислу, представа о руралном развоју коју ће студенти изучавати треба да ослика међуоднос и испреплетаност како економике пољопривреде, тако и осталих макроелемената система који треба развијати у руралним подручјима, дакле и окружења у коме аграр функционише.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> Рурални развој – појам, предмет изучавања и место у систему друштвених наука. Економска теорија о међузависности привреде и руралног развоја. Рурални, регионални, локални привредни развој – историјски преглед и емпиријске тенденције међузависности. Рурални развој у светским оквирима. Конкурентност у међународној размени руралних подручја. Аграрна политика као део руралне економије и фактори од којих зависи физиономија те политике у једној земљи. Рурални аспекти економских интеграција у свету са посебним освртом на приказ Заједничке аграрне политике ЕУ и њеног другог стуба: политике руралног развоја. Физиономија и структура мера политике руралног развоја у Србији. Основне детерминанте руралног развоја на нашем простору. Рурално сиромаштво. Демографски аспект руралног развоја. Рурално предузетништво. Рурални туризам. <i>Практична настава:</i> За сваку наставну јединицу са предавања предвиђена су теоријска и инструктивна излагања. На крају појединих тематских јединица предвиђена је дискусија у којој студенти активно учествују. Апликативне вежбе се одвијају у више група, а укључују следеће активности: освежавање градива, дискусије у оквиру студија случаја, дебате и презентације семинарских радова.			
Литература			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Богданов, Н. (2015) Рурални развој и рурална политика, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет 2. Богданов, Н. (2007) Мала рурална домаћинства у Србији и рурална непољопривредна економија, монографија, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије 3. Ђурић, К. (2018) Аграрна политика и рурални развој Србије у процесу европских интеграција, монографија, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад 4. Пејановић, Р., Његован, З. (2011) Рурални развој и локални економски развој АП Војводине, монографија, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад 			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2x15=30	Практична настава: 2x15=30
Методe извођења наставе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	25	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум-и		
семинар-и	25		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy				
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)				
Назив предмета: Опорезивање/ Taxation				
Наставник: Недељко, Љ., Тица, Зекић Н. Владислав, Милић М. Драган				
Статус предмета: изборни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: -				
Циљ предмета Упознавање студената са карактеристикама обрачуна пореза у пољопривредној производњи и основама рачуноводствене евиденције.				
Исход предмета По завршетку курса студенти ће бити оспособљени за самосталан обрачун пореза и праћење пореске документације.				
Садржај предмета Основи пореског ситета, Пореска терминологија (порески обвезник, порески објекат, пореска основица, пореска стопа и пореске олакшице), Појам и карактеристике пореза, Пореска начела (финансијска, економска, социјално-политичка и пореско-техничка начела), Пореска способност, Класификација пореских система, Порески монизам, порески плурализам, границе опорезивања, Порез на добит, Порез на додату вредност, Порез на доходак грађана, Порез на пренос апосолутних права, Порез на употребу држање и поседовање одређених добара, Порез на фонд зарада, Акције, Кодекс пореске професије, Финансирање предузећа, Порески систем и пореска политика, Пореска контрола и ревизија. Управљање фискалном политиком. Међународни порески и буџетски менаџмент. Упоредни порески системи, Информациони систем финансија, Пореска контрола и ревизија. <i>Практична настава: Вежбе,</i> Основе пореског система, Утврђивање пореских обавеза, Предмет опорезивања, Порески обвезник, Пореска основица, Пореске стопе, Пореске олакшице, Специјални и порески биланси.				
Литература: 1. Поповић, Д.: Наука о порезима и пореско право, Савремена администрација, Београд, 1997. 2. Раичевић, Б.: Утврђивање и наплата јавних прихода, Виша пословна школа, Београд, 1977. 3. Пушара, К.: «Међународне финансије», Велзал пресс, Београд, 2000. 4. Dougals R. Emery, John D. Finnerty.: «Corporate financial managment», Prentice hall, UperSadde River, 1998. 5. Schneeberger, K, Osborn, D, Љутић, Б.: Финансијско планирање у агробизнису, Панда граф, Београд, 1995.				
Број часова активне наставе				Остали часови
Предавање: 2x15=30	Вежбе: 2x15=30	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Настава се изводи кроз упознавање студената са теоријом. Тумачење теорије врши се кроз израду показних и практичних примера у оквиру вежби.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања	15	писмени испит		40
практична настава	15	усмени испт		30
колоквијум-и			
семинар-и				

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy				
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)				
Назив предмета: Стручна пракса 1 Professional practice 1				
Наставник : Владислав, Н., Зекић				
Статус предмета: обавезни				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: -				
Циљ предмета Упознавање студената смера са основним принципима и логиком функционисања привредних субјеката.				
Исход предмета Студенти се кроз упознавање са основним принципима рада, организације руковођењу у привредним субјектима оспособљавају за адекватније разумевање градива у предстојећем делу студија.				
Садржај предмета У току 15 радних дана студенти се кроз редован долазак на обуку и савесно обављање послова и задатака, према програму практичне обуке, упознавају са поштовање радног процеса и кодекса предузећа, поштовање прописа и чувању пословних информација. Студенти се поред општитх принципа рада упознају и са: - правним основана функционисања привредних субјеката, - системом рачуноводствене евиденције, - ван билансном евиденцијом предузећа, - правилима пословне преписке, - организацијом и системом руковођења. Праћење навеедног процеса се омогућава кроз редовно и уредно вођење дневника оспособљавања, односно радне праксе.				
Литература:				
Број часова активне наставе			Остали часови: 90	
Предавање:	Вежбе:	Други облици наставе:		Студијски истраживачки рад:
Методe извођења наставе: Конретним учешћем студената у радми процесима привредних субјеката.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
Активност у току практичне наставе	30	писмени испит		
Дневник практичне наставе	30	усмени испт		
Дискусија о обављеној пракси	40		

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Стручна пракса 2 Professional practice 2			
Наставник: Проф. др Даница Бошњак Проф. др Весна Родић			
Статус предмета: обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: нема			
<p>Циљ: Циљ ове праксе је да се студент непосредно упозна и обучи за рад на пословима агроекономске струке. У току ове праксе студенти се упознају и раде на припреми, организовању и праћењу процеса производње.</p>			
<p>Исход предмета: После обављене праксе и урађеног дневника праксе студент ће бити у могућности да сагледа и упореди могућност практичне примене стечених досадашњих теоретских знања и у том погледу формира одређено мишљење.</p>			
<p>Садржај предмета У току предвиђеног времена трајања праксе студенти ће провести планирано време и непосредно се укључити у извршавање следећих задатака:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упознавање привредног субјекта (оснивање, делатност, природни услови за производњу, привредни положај, обезбеђеност средствима за производњу и радном снагом, организације производње, резултати пословања) • Упознавање са циркулацијом докумената у предузећу • Упознавање са дневном диспозицијом средстава и људства у циљу извршавања непосредних задатака • Упознавање са набавком и издавањем материјала • Упознавање са коришћењем средстава • Упознавање са пословима и радним задацима непосредних руководилаца и извршилаца • Упознавање са производним и оперативним плановима • Упознавање са пословном евиденцијом • Упознавање са управљањем залихама 			
Литература:			
Број часова активне наставе:			Остали часови: 90
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студијски истраживачки рад:
<p>Методе извођења наставе: Практична настава у привредном субјекту уз присуство и надзор одређеног ментора. У току праксе студент редовно и детаљно води „Дневник практичне наставе“ који оверава лице у предузећу задужено за његов рад.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току практичне наставе	30	писмени испит	
Дневник практичне наставе	30	усмени испит	
Дискусија о обављеној пракси	40	

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy			
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)			
Назив предмета: Стручна пракса 3 Professional practice 3			
Наставник (Име, средње слово, презиме): Др Вељко П. Вукоје, редовни професор			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: -			
Циљ: Основни циљ праксе је оспособљавање студената да своја агроекономска знања, која су претходно стекли из различитих области, примењују у пракси пољопривредних предузећа и газдинстава.			
Очекивани исходи: Студенти кроз овај предмет развијају способности и вештине да у конкретним условима учествују у организацији и реализацији производних и посебно управљачких процеса у пољопривреди. Обављањем праксе студенти ће научити како да прикупе, креирају, презентују и искористе релевантне информације из домена рачуноводства, анализе, финансија, планирања, маркетинга и других дисциплина, за потребе доношења квалитетних одлука у пољопривреди.			
Садржај стручне праксе: У току праксе студенти се најпре упознају са конкретним производно-технолошким и организационим карактеристикама пољопривредног предузећа, што је предуслов да би разумели управљачке активности. Студенти се потом упознају са организацијом и функционисањем различитих служби: - рачуноводство и финансије: дизајнирање, попуњавање и кретање књиговодствене документације, књижење у финансијском и појединим аналитичким књиговодствима; израда биланса и других производно-финансијских извештаја, њихова презентација менаџменту предузећа различитих нивоа; затим упознавање са токовима финансија у предузећу, интерним и екстерним изворима финансирања, планирањем и одржавањем ликвидности предузећа и сл. - планирање и менаџмент: израда производних и финансијских планова у предузећу - оперативних, краткорочних и дугорочних, инвестиционих и других планова; методе и поступци оптимирања у пољопривреди, коришћење информација за потребе одлучивања, избор оптималних управљачких одлука итд. - анализа: израда анализа и презентовање аналитичких извештаја из различитих области (услови пословања, капацитети предузећа, обртна имовина, остварени производни резултати, финансијски показатељи успеха, финансијски положај предузећа итд. - маркетинг и продаја: промоција пољопривредних производа, економска пропаганда, амбалажа и паковање производа, формирање цена, канали дистрибуције, логистика, организација комерцијалне службе, физичка дистрибуција производа и сл.			
Број часова активне наставе			Остали часови: 90
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методe извођења наставе: Практична настава у пољопривредном предузећу уз присуство и надзор агронома, (агро)економиста и административног стручног особља у рачуноводству. У току праксе студент редовно и детаљно води „дневник практичне наставе“ који оверава лице у предузећу задужено за његов рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току практичне наставе	30	писмени испит	
Дневник практичне наставе	30	усмени испит	
Дискусија о обављеној пракси	40	

Табела 5.3 Спецификација предмета

Студијски програм: АГРОЕКОНОМИЈА – Agricultural Economy
Врста и ниво студија: Основне академске студије (ОАС)
Назив предмета: ЗАВРШНИ РАД
Статус предмета: Изборни*
Број ЕСПБ: 12 Предмет завршног рада ЕСПБ 6 Израда завршног рада ЕСПБ 6
Услов: Уписан осми семестар студија.
Циљеви завршног рада Оспособљавање студента за самостално прикупљање, обраду, анализу и приказивање стручних података, прикупљање, анализу и тумачење резултата из литературе, извођење логичних закључака из добијених резултата, као и писање коректног стручног рада.
Очекивани исходи Добијање основе за даљи, самостални стручни рад, као и могућност самосталног приказивања својих и тумачење резултата других аутора. Способност за даље усавшавање на стручном плану, као и могућност образовања на вишим нивоима студија (мастер и докторске студије).
Садржај завршног рада Студент самостално бира тематику свог завршног рада, која по правилу треба да буде из области уже стручних предмета (дисциплина), предвиђених планом и програмом основних академских студија Агроекономски. У ове дисциплине се убрајају: Економија, Менаџмент и организација у пољопривреди, Социологија, Рачуноводство и економика пољопривредних газдинстава, Тржиште и маркетинг пољопривредних производа, Статистика, Информатика и системска анализа и Привредно право. Изузетно се може одобрити израда завршног рада и из неког од предмета који је студент слушао у оквиру студијског програма, а који није из напред набројаних ужих стручних дисциплина, уколико студент покаже посебну заинтересованост за ту област и уколико за то има сагласност одговарајућих Катедри. Штампана верзија завршног рада треба да има прописану форму стручног рада и да садржи следећа поглавља: Садржај, Увод, Преглед литературе, Материјал и метод рада, Резултати истраживања са дискусијом, Закључци и Списак коришћене литературе.
Методe извођења Завршни рад може да буде у облику прегледног или научног рада. Прегледни рад представља обраду одабране теме, на основу података из савремене стручне и научне литературе. Оригиналан рад подразумева извођење одређених истраживања из задате проблематике, анализу и обраду добијених резултата, те извођење логичних закључака, на основу добијених резултата. На основу изабране теме, Катедра департмана одређује студенту ментора, под чијим руководством студент ради свој завршни рад. Студент усмено брани свој завршни рад, пред комисијом, коју формира Катедра департмана, а одобрава, својим решењем, Декан факултета.
Оцена завршног рада (максимални број поена 100) Оцену завршног рада доноси образована комисија, и то на основу: 1. Процене општег залагања, знања и стручних вештина, које је студент показао током израде завршног рада (<i>максимално 25 поена</i>). 2. Прегледа рада, који је студент поднео у штампаној форми (<i>максимално 15 поена</i>). 3. Квалитета излагања рада на усменој одбрани (<i>максимално 20 поена</i>). 4. Квалитета одговора на питања, која је, усмено, поставила комисија (<i>максимално 40 поена</i>). Остварених 50 и мање поена, осењује се оценом 5 (пет – недовољан), а остварених максимално 100 поена се оцењује оценом 10 (десет).

* Сваки студент мора израдити завршни рад. Убраја се у изборне предмете, јер студент бира област из које ради завршни рад, а ЕСПБ се урачунавају у квоту изборних предмета у вредности од 50%.